

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

วราภรณ์ อ่ำไพ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2561
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ วราภรณ์ อำไพ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

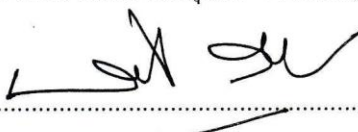

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

.....กรรมการ
(ดร.ชัยพนธ์ รังงาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 25 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2561

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความเมตตา ความเอาใจใส่และความอนุเคราะห์เป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และ ดร.ชัยพจน์ รัถงาม ประธานสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำแนวทาง วิธีการ ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์พร้อมเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ และ ดร.ภักดิ์ภูษิต สมพงษ์ธรรม อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา นางสาวอุทัย วัณวงษ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนพานทอง สภานุบาลตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขให้เสนอแนะต่าง ๆ ของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณคณะครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่นำมาใช้ประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ นางวรัญภัสสร ศรีวฤทธิเวทิน รองผู้อำนวยการ โรงเรียนพานทอง สภานุบาลตำบล นายนิทัศน์ ชาวโพธิ์พระ นางสาวชมพูนุช เพ็ชรอินทร์ นางสาวศิริโรธร สิมมา นางสาวศรีัญญา กัณ โสภา นางสาวอรวรรณ ทองสุข นายวิสิทธิ์ เทียนเจริญและนางกัญญา นวลตาล ครูโรงเรียนพานทองสภานุบาลตำบล ที่ช่วยแนะนำแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล งานนิพนธ์จนประสบความสำเร็จ

ความสำเร็จของงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นผลมาจากคุณพ่อ คุณแม่ บุคคลในครอบครัว เพื่อน ๆ พี่ ๆ ที่อยู่เบื้องหลังทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจและเสียสละเพื่อให้งานนิพนธ์ประสบความสำเร็จ ประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่พระคุณของบิดามารดา ครูบาอาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอน จนทำให้ผู้วิจัยสามารถทำงานนิพนธ์จนสำเร็จด้วยดี

วราภรณ์ อำไพ

58990086: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

วราภรณ์ อำไพ: การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขต ชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (ADMINISTRATION ACCORDING TO GOOD GOVERNANCE OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN CHONBURI CONSORTIUM GROUP 2 UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18) คณะกรรมการควบคุม งานนิพนธ์: ประยูร อิ่มสวาสดี, กศ.ด., สุเมธ งามกนก, กศ.ด. 97 หน้า. ปี พ.ศ. 2561.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำนวน คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 495 ของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีค่า IOC ระหว่าง .67 - 1 จำนวน 46 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .43 - .67 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที (t -test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความเสมอภาค แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

58990086: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: GOOD GOVERNANCE

WARAPORN UMPAI: ADMINISTRATION ACCORDING TO GOOD GOVERNANCE OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN CHONBURI CONSORTIUM GROUP 2 UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18. ADVISORY COMMITTEE: PRAYOON IMSAWAT, Ed.D., SUMET NGAMKANOK, Ed.D. 97 P. 2018.

The objectives of this research were to study and compare the problems of good governance in schools managed by school administrators in Chonburi Consortium Group 2 under the Secondary Educational Service Area Office 18. The sample was 495 teachers in secondary schools in Chonburi Consortium Group 2 under the Secondary Educational Service Area Office 18. The research instrument was a five point rating scale questionnaire asking 46 questions school about administration according to good governance exercised by school administrators in Chonburi Consortium Group 2 under the Secondary Educational Service Area Office 18. The score of Item Objective Congruence (IOC) was and between 0.67-1, of the discrimination power was between 0.43-0.67. The reliability value was 0.88. The statistical devices were Mean ($\bar{X}$) Standard Deviation (SD) and t -test.

The results of the research were as follows:

1. Problems of administration according to good governance exercised by school administrators in Chonburi Consortium Group 2 under the Secondary Educational Service Area Office 18, as a whole and individual aspect were at a high level.
2. These was no statistically significant difference between male and female teachers toward the administration according to Good Governance of school administrators. However male and female teachers express different opinion statistically significant at .05 level in the area of transparency and effectiveness.
3. These was no statistically significant difference among teachers with different position toward the school administration according to Good Governance of school administrators

both in general and each aspect, except in the area of transparency which was statistically significant difference at .05 level.

4. These was statistically significant difference at .05 level among teachers having different work experience both in general and each aspect, except in the areas of accountability, decentralization, participation, responsiveness and equity which were not statistically significant difference.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามในการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
สภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขต	
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18.....	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร.....	13
ความหมายของหลักธรรมาภิบาล.....	16
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	62
สรุป.....	62
อภิปรายผล.....	65
ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก.....	84
ภาคผนวก ข.....	88
ภาคผนวก ค.....	95
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	97

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan..... 38
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามครูโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18..... 44
3	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน..... 45
4	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมและรายข้อ..... 46
5	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักการกระจายอำนาจ โดยรวมและรายข้อ..... 47
6	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้าน หลักการมีส่วนร่วม โดยรวมและรายข้อ..... 48
7	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้าน หลักการตอบสนอง โดยรวมและรายข้อ..... 49
8	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 หลักความโปร่งใส โดยรวมและรายข้อ..... 50
9	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักความเสมอภาค โดยรวมและรายข้อ..... 51
10	ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักการมุ่งฉันทามติ โดยรวมและรายข้อ..... 52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักประสิทธิผล โดยรวมและรายข้อ.....	53
12 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักประสิทธิภาพ โดยรวมและรายข้อ.....	54
13 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมและรายข้อ.....	55
14 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ.....	56
15 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ.....	57
16 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามตำแหน่ง.....	58
17 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามตำแหน่ง.....	59
18 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์.....	60
19 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์.....	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20	ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยปัญหาการบริหารงานบุคคลของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครู กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18..... 96

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ยึดหลักแนวความคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี คนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนา มีการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมเผชิญ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมการเสริมสร้างองค์ความรู้ การให้ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพมีการบริหารจัดการประเทศเพื่อสร้าง ความเป็นธรรมในสังคม ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบราชการและข้าราชการ โดยยึดหลัก ธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรพัฒนาระบบและกลไกการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีส่วนร่วมสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึง ทรัพยากรควบคู่ไปกับปลูกจิตสำนึกค่านิยมประชาธิปไตย และธรรมาภิบาลแก่ประชาชนทุกกลุ่ม กระทรวงศึกษาธิการ (2557, หน้า 32) ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบราชการ และข้าราชการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ควบคู่ไปกับปลูกจิตสำนึกค่านิยมประชาธิปไตย และธรรมาภิบาลแก่ ประชาชนทุกกลุ่ม (สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ, 2554, หน้า 7) กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2556) เน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และทุกภาคส่วน มีระบบการบริหารจัดการตาม หลักธรรมาภิบาล ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องดำเนินการเร่งด่วนในปีแรกของนายกรัฐมนตรี ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร โดยให้ยึดหลักความโปร่งใสและมีธรรมาภิบาล เน้นคุณธรรมจริยธรรม และ ธรรมาภิบาลของบุคลากรภาครัฐ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555-2558 (2554, หน้า 11-15) การพัฒนาระบบราชการไทยกำหนดให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการ ทำงานเพื่อยกระดับขีดความสามารถและมาตรฐานการทำงานของหน่วยงานราชการให้อยู่ในระดับ สูงเทียบเท่ามาตรฐานสากล โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังที่ปรากฏในพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และ วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 โดยกำหนดเป้าหมายของการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดีว่าให้เป็นไปได้เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินจำเป็น ประชาชนได้รับ

การอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
ระบบราชการ (2555, หน้า 2) การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการ
จัดระเบียบสังคมทั้งภาครัฐภาคธุรกิจ ภาคเอกชนและภาคประชาชนซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ
ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการและฝ่ายธุรกิจ ได้อย่างมีความสุข ซึ่งควรจัดและส่งเสริมให้สังคมไทย
อยู่บนพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาลซึ่งประกอบด้วยหลักนิติธรรมหลักคุณธรรมหลักความโปร่งใส
หลักการมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า สำนักงานรัฐมนตรี (2502, หน้า 26)
เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการระบบสนองต่อการพัฒนาประเทศและให้บริการแก่ประชาชน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขมีความรู้สึกสามัคคีและร่วมกันเป็น
พลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ชัยญา อภิชาติเชียร โกวิท, 2552, หน้า 1)

ในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด คือ ผู้บริหาร
ซึ่งนับว่าเป็นบุคคลสำคัญในการจัดระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการบริหารกิจการ
บ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงานเพื่อมุ่งหวังที่จะให้เกิดประสิทธิภาพ
และความสำเร็จต่อองค์กร ผู้บริหารในระดับต่างๆย่อมที่จะต้องอาศัยหลักการ แนวคิด ทฤษฎี
ทางการบริหารมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยมิ
ความมุ่งหวัง ที่จะให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะพัฒนาเยาวชน อย่างสมดุลรอบด้าน ทั้งทาง
ร่างกาย สติปัญญา จิตใจ สังคมและสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ชุมชน สังคมและ
ประเทศชาติ (สุพิชฌาย์ พบดี, 2555, หน้า 1)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้กำหนด
ทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวง
ศึกษาธิการโดยมีวิสัยทัศน์ว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐาน
ความเป็นไทยบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งมุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม
และมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานสำหรับโรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอก
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ เป็นกรอบและแนวทางในการ
ดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และผลักดันแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติเพื่อ
เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แก่
เยาวชนของชาติได้ตามที่มุ่งหวัง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18, 2559, หน้า 2)

ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีสมรรถภาพหรือศักยภาพทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม
มีความสามารถมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการบริหารงานและการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้บริหาร
สามารถพัฒนาโรงเรียน ขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล วิวน ตะนะ
(2554, หน้า 3) จะเห็นได้ว่าหลักการบริหารสถานศึกษางานด้านต่าง ๆ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ

อย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษา ให้ดำเนินไปอย่างเรียบร้อย เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพ มุ่งสู่มาตรฐานตามที่สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ชื่อสัตย์ พร้อมบริการ สุภาพ และมีคุณธรรม” ซึ่งตรงหลักธรรมาภิบาล

สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในสังกัดทั้งหมด 8 โรงเรียน ซึ่งแต่ละโรงเรียนได้ดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ซึ่งได้กำหนดการขับเคลื่อนกลยุทธ์ 5 กลยุทธ์ คือ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ปฏิรูปคุณธรรม ขยายโอกาสทางการศึกษา พัฒนาคูและระบบการศึกษาทั้งระบบ และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามแนวทางการกระจายอำนาจตามหลักธรรมาภิบาล การบริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปัจจุบันพบว่า มีปัญหาจากการบริหารที่ผิดพลาด ซึ่งไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทางราชการ และเกิดความเสียหายต่อองค์กร ราชการ ตัวบุคคล ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้น มีการร้องเรียน ฟ้องร้องขอความเป็นธรรม มีคดีความที่ต้องสืบสวน สวนสวน ก่อให้เกิดความขัดแย้งในองค์กร ส่งผลต่อการปฏิบัติราชการ ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จต่อผลสัมฤทธิ์ในวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อนำข้อมูลและผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาแนวทางในการบริหารงานของโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

คำถามในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามในการวิจัยไว้ ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 อยู่ในระดับใด

2. การเปรียบเทียบตามการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

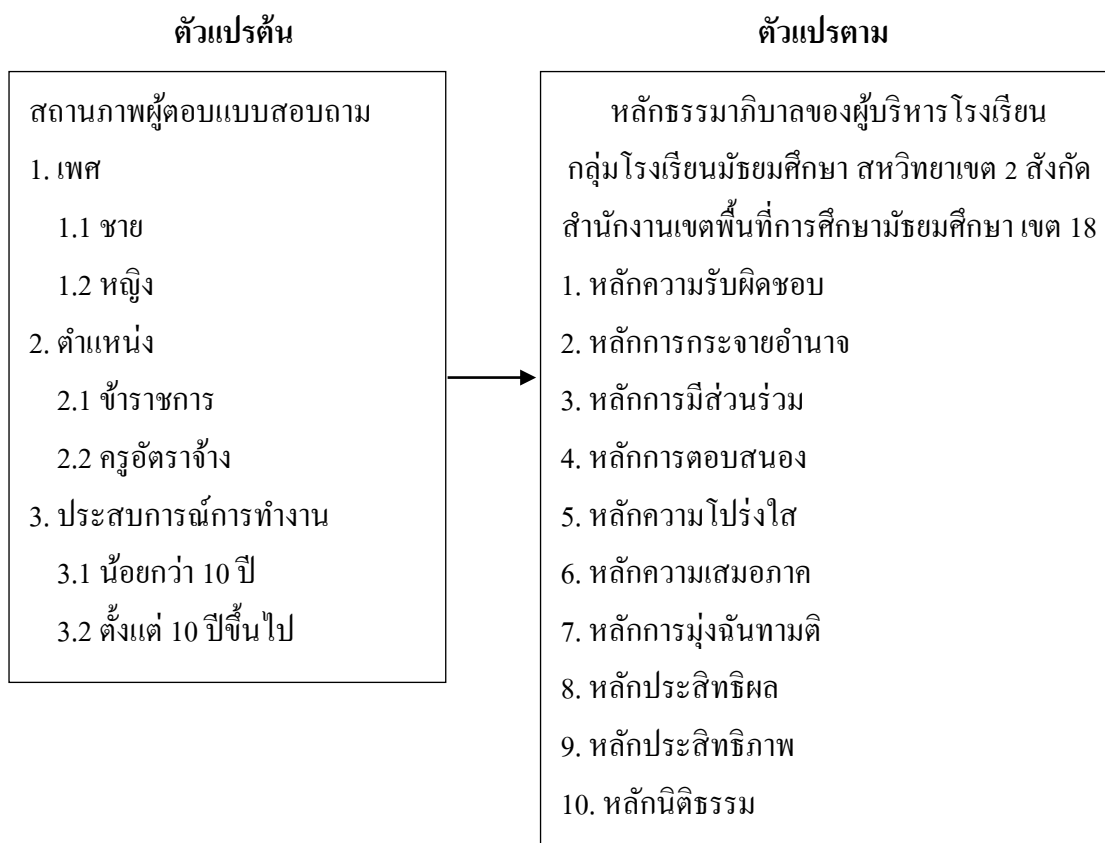
การวิจัยในครั้งนี้เป็นการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัยไว้ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารจะแตกต่างกันตามจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยได้นำหลักธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542, หน้า 1) ซึ่งประกอบด้วย 10 ด้าน ได้แก่ หลักความรับผิดชอบ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการตอบสนอง หลักความโปร่งใส หลักความเสมอภาค หลักการมุ่งฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักนิติธรรม โดยศึกษาตามตัวแปรต้น คือ เพศ ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย คือ

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. ผลการวิจัยสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยอาศัยแนวคิดตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามระเบียบ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552, หน้า 8-9) มี 10 ประการ ได้แก่ หลักความรับผิดชอบ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการตอบสนอง หลักความโปร่งใส หลักความเสมอภาค หลักการมุ่งเน้นตามดี หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักนิติธรรม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 495 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ปีการศึกษา 2560 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-610)

ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้นที่ใช้ในการศึกษา มีดังนี้

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 ตำแหน่ง

3.1.2.1 ข้าราชการ

3.1.2.2 ครูอัตราจ้าง

3.1.3 ประสบการณ์ทำงาน

3.1.3.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.3.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มี 10 ด้าน ดังนี้

1. หลักความรับผิดชอบ
2. หลักการกระจายอำนาจ
3. หลักการมีส่วนร่วม
4. หลักการตอบสนอง
5. หลักความโปร่งใส
6. หลักความเสมอภาค
7. หลักการมุ่งฉันทามติ
8. หลักประสิทธิผล
9. หลักประสิทธิภาพ
10. หลักนิติธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีดังนี้

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล (Good governance) หมายถึง หลักในการบริหาร การจัดการการควบคุมดูแลกิจการต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม ประกอบด้วยองค์ประกอบ 10 หลัก ได้แก่หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมหลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักฉันทามติ

การวิจัยครั้งนี้ถือองค์ประกอบตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มี 10 ประการ ได้แก่

1.1 หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อโรงเรียนใส่ใจปัญหาที่มีความกระตือรือร้นร่วมกันในการแก้ปัญหาเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างของครูยอมรับผลจากการกระทำของตนรับผิดชอบต่อผลงานที่ปฏิบัติและมีการกำกับติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานรวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานต่อครูในโรงเรียน

1.2 หลักการกระจายอำนาจ หมายถึง การมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่ครูฝ่ายงานต่าง ๆ และการกระจายอำนาจในการบริหารจากระดับบนไปสู่ระดับล่างตระหนักถึงการมีส่วนร่วมและ

ตระหนักถึงความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานของครูให้ครูมีอำนาจในการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจในการปฏิบัติงานลดอำนาจการควบคุมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู

1.3 หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาและเสนอความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของโรงเรียนเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดีเปิดโอกาสให้ร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุกฝ่ายสร้างความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียน ในทุกๆด้านส่งเสริมให้ครูมีการประสานงานความร่วมมือในการปฏิบัติงานเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นในการวางแผนจัดทำแผนปฏิบัติงานและมีส่วนร่วมรับรู้ผลประโยชน์ของโรงเรียน

1.4 หลักการตอบสนอง หมายถึง การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยมีช่องทางในการรับฟังและเรียนรู้ความต้องการของครูและสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจนำข้อเสนอแนะจากครูไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียนจัดทำกระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบขั้นตอนและมีประสิทธิภาพรวมถึงตอบสนองความคาดหวังหรือความต้องการของครูที่มีความหลากหลาย

1.5 หลักความโปร่งใส หมายถึง การบริหารโรงเรียนเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใสยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์สามารถสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันการบริหารที่มีความสุจริตและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้รวมถึงการดำเนินงานที่เปิดเผยข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาครูเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการในการให้ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และมีการบริหารจัดการด้านงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมีคณะกรรมการเป็นองค์ประกอบในการพิจารณา

1.6 หลักการความเสมอภาค หมายถึง การให้ความสำคัญกับการมีสิทธิเสรีภาพของครูสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่ทุกคนได้รับอย่างเสมอภาคกัน ได้การรับรองและคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติยึดหลักความเป็นธรรมความเสมอภาคในการปฏิบัติงานเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นร่วมแก้ไขปัญหาและนำข้อมูลที่ได้มาปรับใช้ในการบริหารโรงเรียน

1.7 หลักมุ่งเน้นฉันทามติ หมายถึง การหาข้อตกลงทั่วไปภายในโรงเรียนซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการหาข้อคิดเห็นมีแนวทางในการหาข้อตกลงด้วยกระบวนการจากข้อคิดเห็นของครูโดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการสรรหาหรือเลือกสรรผู้ที่จะดำรงตำแหน่งหรือบรรจุแต่งตั้งในโรงเรียนมีการปฏิบัติตนเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายนำข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นที่ได้ทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการตัดสินใจการบริหารโรงเรียน

1.8 หลักประสิทธิผล หมายถึง การกำหนดเป้าหมายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบรวดเร็ว มีการดำเนินงานอย่างครบถ้วน ทั้งการวางแผนระบบการทำงาน และการแก้ไขปัญหา การจัดลำดับความสำคัญของงาน โดยการจัดสรรเวลาให้แบ่งงานอย่างเหมาะสม มีแนวทางในการพัฒนางานหรือบูรณาการความรู้ทางด้านบริหารจัดการกับแนวทางการบริหารโรงเรียน มีการติดตาม และประเมินผล เพื่อปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงาน และยอมรับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อโรงเรียน ซึ่งทำให้ประสบความสำเร็จต่อผลสัมฤทธิ์ในวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

1.9 หลักประสิทธิภาพ หมายถึง การเปรียบเทียบปัจจัยนำเข้ากับผลสำเร็จตามเป้าหมายของวิธีการหรือทางเลือคนั้น มีการบริหารจัดการที่คล่องตัวด้วยการกำหนดผู้รับผิดชอบ และมอบหมายงานอย่างชัดเจน โดยการกำหนดครูที่เหมาะสมกับภาระงานของโรงเรียน ใช้เทคนิคเทคโนโลยีกระบวนการที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเหมาะสมและการนำข้อมูลสารสนเทศเป็นหลักฐานสำคัญในการบริหาร มีการบริหารอย่างมีระบบเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ด้วยต้นทุนที่ประหยัดและคุ้มค่า พร้อมกับแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการทำงานหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นจากการทำงานของโรงเรียน

1.10 หลักนิติธรรม หมายถึง เป็นการใช้อำนาจเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน และมีการพัฒนาให้มีความทันสมัยและเป็นธรรมอยู่เสมอ เป็นหลักที่ถือว่าเป็นกฎกติกาในโรงเรียนเพื่อใช้ในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีการบริหารงานการเงินและทรัพยากรเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของครูด้วยระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ด้วยการกำหนดระเบียบปฏิบัติและขั้นตอนที่เกี่ยวกับผลกระทบของครู โดยการเสมอภาคกัน กำหนดขอบเขต อำนาจและหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อให้การสนับสนุนและการพัฒนาครูอย่างทั่วถึง

2. กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ที่ทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำนวน 8 โรงเรียน คือ โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร โรงเรียนเกาะโพธิ์ด้วยงามวิทยา โรงเรียนทุ่งเหียงพิทยาคม โรงเรียนพนัสพิทยาคาร โรงเรียนพานทอง โรงเรียนพานทองสภานุปลัมภ์ โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา และโรงเรียนอุทกวิทยาคม

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 หมายถึง หน่วยงานที่เกิดขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ. 2553 วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2553 บริหารและจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ครอบคลุม 2 จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

5. ครูผู้สอน หมายถึง บุคคลผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนทั้งที่บรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการของรัฐที่ปฏิบัติการสอนในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

6. เพศ หมายถึง ความแตกต่างทางสรีระ องค์ความรู้ที่สร้างความหมายให้กับความแตกต่างทางร่างกาย เป็นความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนในทางสังคม เศรษฐกิจการเมืองและจิตวิทยา ระหว่างผู้หญิงและผู้ชายของครูในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 แบ่งเป็นเพศชายและเพศหญิง

7. ประสิทธิภาพการทำงาน หมายถึง ประสิทธิภาพทำงานในสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกประสิทธิภาพทำงานออกเป็น 2 ระดับ คือ

7.1 น้อยกว่า 10 ปี หมายถึง ผู้ที่มีอายุการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 น้อยกว่า 10 ปีนับถึงวันที่กรอกแบบสอบถาม

7.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป หมายถึง ที่มีอายุการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปนับถึงวันที่กรอกแบบสอบถาม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีขอบเขตเนื้อหาที่จะศึกษา ดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
3. ความหมายของหลักธรรมาภิบาล
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต18

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 (2559) กล่าวถึงสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมในจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ไว้ ดังนี้

ความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศจัดตั้งศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา ศูนย์ที่ 17 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2552 โดยมีสำนักงานตั้งอยู่ที่สำนักงานบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 5 เลขที่ 111/200 หมู่ที่ 1 ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี และมีพิธีเปิดในวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 (ชลบุรี-ระยอง) เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจรับผิดชอบบริหารจัดการในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี บ้านบึง หนองใหญ่ พนัสนิมคม พานทอง ปอทอง เกาะจันทร์ ตัดหีบ บางละมุง ศรีราชา และเกาะสีชัง และเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง แกลง บ้านค่าย บ้านฉาง ปลวกแดง นิคมพัฒนา วังจันทร์ และเขาชะเมา

ที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ตั้งอยู่เลขที่ 25/11 หมู่ที่ 5 ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20000 โทรศัพท์ 038-097501 โทรสาร 038-397510

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จะเป็นผู้นำของเขตพื้นที่การศึกษา ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลและให้บริการทางการศึกษาอย่างมีมาตรฐานและครอบคลุมทั่วถึง

พันธกิจ

1. เร่งรัดพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานระดับชาติและสากล
2. เสริมสร้าง โอกาสและทางเลือกการศึกษาให้นักเรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอย่างทั่วถึง
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้สามารถประกันคุณภาพการศึกษาแก่ผู้เรียน
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเป็นพลังขับเคลื่อนและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือการเรียนรู้
2. ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนได้รับ โอกาสในการพัฒนาเต็มศักยภาพ
4. พัฒนาครูและระบบการศึกษาทั้งระบบ
5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามแนวทางการกระจายอำนาจ

ตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์การพัฒนา

1. นักเรียนมีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานชาติและมาตรฐานสากล มีทักษะการคิด วิถีชีวิตพอเพียง ประยุกต์ใช้วิถีชีวิตไทย สู่การเปลี่ยนแปลงในประชาคมโลกได้อย่างมีคุณภาพ
2. เยาวชนทุกคน ทุกกลุ่ม ทั้งเยาวชนทั่วไป ผู้พิการ ด้อยโอกาส กลุ่มพิเศษอื่น ๆ ได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาอย่างทั่วถึง
3. สถานศึกษามีความเข้มแข็ง มีระบบประกันคุณภาพที่ได้มาตรฐาน

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความเข้มแข็งเป็นพลังขับเคลื่อนและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์

1. การเร่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในวิชาหลัก
2. การเสริมสร้างพัฒนาทักษะการคิด
3. การเสริมสร้างและพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยี
4. การส่งเสริมวิถีพอเพียง
5. การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
6. การเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับเยาวชนทั่วไป
7. การเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับผู้พิการ ด้อยโอกาส และกลุ่มพิเศษ
8. การเสริมสร้างทางเลือกในการได้รับการศึกษา
9. การพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพ
10. การพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพ

ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตชลบุรี 2

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 (ชลบุรี-ระยอง) มีจำนวน 50 โรงเรียน ได้มีการจัดแบ่งเป็นสหวิทยาเขตชลบุรี 3 กลุ่ม และสหวิทยาเขตระยอง 2 กลุ่ม โดยแบ่งตามพื้นที่ตั้งของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง โดยสหวิทยาเขต ชลบุรี 2 ประกอบไปด้วยโรงเรียนดังนี้

1. โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอุทกวิทยาคม
2. โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร โรงเรียนเกาะโพธิ์ด้วยงามวิทยา โรงเรียนทุ่งเหียงพิทยาคม โรงเรียนพานทอง โรงเรียนพานทองสภานุพัฒน์ โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา
3. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพนัสพิทยาคาร

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า 1) กล่าวถึงการนำหลักธรรมาภิบาล (Good governance) มาใช้ครั้งแรก เมื่อปี ค.ศ. 1989 ในรายงานของธนาคารโลก (World bank) เรื่อง “Sub-Sahara Africa from crisis to sustainable growth” ต่อมากองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International monetary fund) ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับการให้ประเทศต่าง ๆ กู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจซึ่งพบว่าธรรมาภิบาลเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่น่าไปสู่

ความสำเร็จในการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจของประเทศ จากนั้นแนวความคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาล ก็ได้รับการถ่ายทอดผ่านหน่วยงานต่างๆ เช่น คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific: UNESCAP) สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Program: UNDP) และองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2555, หน้า 9-12) กล่าวถึงแนวคิดธรรมาภิบาลในประเทศไทยว่า จากวิกฤติเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. 2540 ได้ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคมโดยสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งเกิดจาก การบริหารจัดการในระดับชาติและระดับองค์กรทั้งในภาครัฐและเอกชนที่มีความบกพร่องและขาดประสิทธิภาพ รวมถึงการกระทำผิดทุจริตและขาดจริยธรรม ทำให้ทุกฝ่ายในสังคมหันมาให้ความสนใจเรื่องธรรมาภิบาลมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องอันเกิดจากการขาดระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพไม่มีการควบคุมและตรวจสอบถ่วงดุลอย่างเป็นระบบขาดการปลูกฝังจิตสำนึกจริยธรรมทำให้เกิดรูรั่วไหลการกระทำผิดฉ้อฉล และทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะในส่วนของภาครัฐนั้นพบว่ายังคงมีความซ้ำซ้อน สิ้นเปลืองและเป็นปัญหาที่สั่งสมมาเป็นเวลายาวนานจำเป็นต้องมีการรื้อปรับระบบราชการให้มีความทันสมัยและสามารถรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้ประเทศไทยมีการบังคับใช้และปรับแก้ไขกฎหมายต่างๆ ตลอดจนการวางแผนและเสนอแนะมาตรการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. 2560 ได้วางรากฐานของธรรมาภิบาลโดยมีหลักการที่สำคัญได้แก่การสร้างความปลอดภัยในการบริหารประเทศการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกกระบวนการตั้งแต่การร่วมรับรู้ร่วมคิดไปจนถึงการร่วมดำเนินการร่วมตรวจสอบอย่างกว้างขวางและครอบคลุมในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติลงไปถึงระดับท้องถิ่นชุมชนสองรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้วางกรอบเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไว้ในหมวด 4 เกี่ยวกับหน้าที่ของบุคคลผู้เป็นข้าราชการ พนักงานลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของรัฐซึ่งจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมอันด้วยความสะอาดและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและหมวด 5 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพคุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงานเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ

3. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 ได้วาง หลักการ ว่าการบริหารราชการจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐควมมีประสิทธิภาพความคุ้มค่าเชิงภารกิจแห่งรัฐการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและสนองตอบความต้องการของประชาชน การจัดสรรงบประมาณ และการบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึง หลักการตามวรรคหนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตาม มาตรา นี้ จะตราพระราชกฤษฎีกา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการและการสั่ง การให้ส่วนราชการและข้าราชการ ปฏิบัติก็ได้

4. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดขอบเขตของคำว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และวางแนวทางในการปฏิบัติราชการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้ คือ 1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน 2)เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของภาครัฐ 3)มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ 4) ไม่มีขั้นตอนปฏิบัติงานเกิดความจำเป็น 5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ 6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และ 7) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

5. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มุ่งเน้นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับ Good governance ต่อการพัฒนาระบบราชการไทยอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง โดยในแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-2555) ได้ผลักดันการสร้างระบบราชการไทย ให้เป็นกลไกของรัฐที่สำคัญต่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ด้วยการขับเคลื่อนนโยบายและ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย เพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะข้าราชการให้สามารถเรียนรู้ ปรับตัว และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในการอำนวยความสะดวกและการให้บริการประชาชนได้อย่าง ทันกาล ทั้งนี้ต้องยึดมั่นในหลักจริยธรรมและธรรมาภิบาล โดยการสร้างระบบธรรมาภิบาลสำหรับการกำกับดูแลตนเองที่ดีเพื่อให้เกิดความ โปร่งใส ถูกต้องเป็นธรรม การเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น เพื่อให้เกิดการปฏิบัติราชการบรรลุ

เป้าประสงค์เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของประเทศไทย

กรมชลประทาน (2556, หน้า 1) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาลไว้ว่า เป็นแนวคิดที่ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง ทั้งองค์การภาครัฐและภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญและนำแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้กับการบริหารองค์การ ธรรมาภิบาลเกี่ยวข้องกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ มุ่งสู่ประชาชน โดยมุ่งให้เกิดความเป็นอิสระในการบริหารงาน การลดการควบคุม การกำหนดบทบาทของตนอย่างชัดเจนพร้อมที่จะถูกตรวจสอบต่อแนวทางการใช้อำนาจในการดำเนินงาน ธรรมาภิบาลเป็นเสมือนเครื่องมือในการพัฒนาขีดความสามารถให้เกิดการทำงานที่ปราศจากการคอร์รัปชันหรือการไม่นำผลประโยชน์ของสาธารณะมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว มีการดำเนินงานสอดคล้องกับหลักนิติธรรม ลดกฎระเบียบ ที่มากจนเกินไปมีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย การดำเนินงานอย่างชัดเจนเพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสมมีกระบวนการตัดสินใจที่โปร่งใสมีกฎกติกาการยาทาในการบริหารงานก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กร นอกจากจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานได้ยังเป็นกลไก ในการควบคุมติดตามและตรวจสอบโดยมีประชาชนหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่การบริหารองค์การ

วิไลรัตน์ ฝ่ายดี (2559, หน้า 21) หลักธรรมาภิบาล (Good governance) เป็นแนวคิดในการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นให้เกิดความเป็นธรรมความสุจริตความโปร่งใสความรับผิดชอบความคุ้มค่า สามารถตรวจสอบได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและยังช่วยในการจัดระเบียบให้สังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขตั้งอยู่ในความถูกต้องเป็นธรรม

ผู้วิจัยสรุปได้ว่าหลักธรรมาภิบาล (Good governance) เป็นแนวคิดในการปฏิบัติงานราชการเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์แก่ประโยชน์สุขของประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของประเทศไทย เป็นเสมือนเครื่องมือในการพัฒนาขีดความสามารถให้เกิดการทำงานที่ปราศจากการคอร์รัปชันหรือการไม่นำผลประโยชน์ของสาธารณะมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว จัดระเบียบให้สังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขตั้งอยู่ในความถูกต้องเป็นธรรม

ความหมายของหลักธรรมาภิบาล

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า 8-9) ให้ความหมายว่า หลักธรรมาภิบาล (Good governance) หมายถึงหลักในการบริหารการจัดการควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม ประกอบด้วย องค์ประกอบ 10 หลัก ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนองหลักการรับผิดชอบต่อสังคม หลักความโปร่งใสหลักการมีส่วนร่วม

หลักการกระจายอำนาจหลักนิติธรรมหลักความเสมอภาคและหลักฉันทามติ

สุภาพร คำสำแดง (2556, หน้า20) ให้ความหมายว่าหลักธรรมาภิบาลหมายถึงการทำงานหรือหลักการบริหารที่ทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยอาศัยหลัก 6 ประการประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส การมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า

ถวิล อนุรักษ์เวศ (2557, หน้า 2) ได้กล่าวถึงธรรมาภิบาล ไว้ว่า คำว่า “ธรรมาภิบาล” นี้ถ้าย้อนกลับไปพิจารณาอย่างถ่องแท้แล้ว จะเห็นได้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงเปล่งคำว่า ธรรมาภิบาล หรือ Good governance ตั้งแต่ คำนี้ยังไม่เกิด หรือยังไม่มีเมื่อหลายสิบปีล่วงมาแล้ว คือ ตั้งแต่วันแรกที่พระองค์เสด็จขึ้นครองราชย์ ดังพระราชดำรัสในพระปฐมบรมราชโองการเนื่องในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” (วันศุกร์ที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2493) สำหรับ คำว่า “ธรรมาภิบาล” แยกตามรากศัพท์ในภาษาบาลี คือ ธมฺม + อภิ + ปาล ธมฺม หรือ ธรรมะ หมายถึง คุณงามความดีต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามหลักธรรมชาติ อภิ คือ ยิ่ง หรือมาก ปาล หมายถึง ปกครอง ดูแล รักษา คุ้มครอง เมื่อรวมกันเข้าแล้วธรรมาภิบาล จึงหมายถึง การปกครองดูแลหรือบริหารจัดการ โดยอาศัยหลักคุณงามความดีต่าง ๆ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ภทธร พลอยงาม (2557, หน้า 23-24) หลักธรรมาภิบาล (Good governance) หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการพัฒนาของประเทศโดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของสังคม คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน สังคม เพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใสในการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคมอย่างเท่าเทียมกันให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างสมดุล ส่งผลให้สังคมดำรงอยู่กันอย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการพัฒนาประเทศชาติให้เป็นไปอย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ

คาริน สงมะเริง (2559, หน้า 36) หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การดำเนินงานและแนวทางในการจัดระเบียบโรงเรียน เพื่อให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างภูมิคุ้มกัน สามารถบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยเน้นการบริหารจัดการที่ดีอย่างต่อเนื่องด้วยความโปร่งใส ความเป็นธรรม ครมมีส่วนร่วม

วิไลรัตน์ ฝ้ายดี (2559, หน้า 23) ธรรมาภิบาล หมายถึง หลักการบริหารจัดการที่ยึดหลักความรับผิดชอบต่อ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักประสิทธิภาพ หลักความโปร่งใส หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักความเสมอภาค หลักคุณธรรม และหลักนิติธรรม อันจะ

นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ในอนาคต

สรุปได้ว่า ธรรมนูญฯ หมายถึง การดำเนินงานและแนวทางในการจัดระเบียบโรงเรียน เพื่อให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างภูมิคุ้มกัน สามารถบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ โดยเน้นการบริหารจัดการที่ต่อเนื่องด้วยความโปร่งใส ความเป็นธรรม ประกอบด้วยองค์ประกอบ 10 หลัก ได้แก่ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจหลักนิติธรรม หลักความเสมอภาคและหลักฉันทามติ

องค์ประกอบของธรรมนูญฯ

สุดจิต นิมิตรกุล (2543, หน้า 13-24) กล่าวถึงองค์ประกอบของธรรมนูญฯ ที่เสนอโดย กระทรวงมหาดไทยซึ่งเน้นไปทางด้านการบริหาร การปกครอง การพัฒนาและการกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นส่วนที่กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบโดยตรงว่าองค์ประกอบในการเสริมสร้างการบริหาร กิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของกระทรวงมหาดไทยมี 11 องค์ประกอบ คือ การมีส่วนร่วม ความยั่งยืน สิ่งที่ชอบธรรม ความโปร่งใส ความเป็นธรรมและความเสมอภาค ความรู้และทักษะ ของเจ้าหน้าที่ ความเสมอภาคทางเพศ ความอดทนอดกลั้น หลักนิติธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และการเป็นผู้กำกับดูแล

บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี (2544, หน้า 7-18) กล่าวถึงหลักธรรมนูญฯ ของ สำนักงานข้าราชการพลเรือน ซึ่งเป็นผลจากการประชุมประจำปีระหว่างส่วนราชการกับสำนักงาน เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ว่าประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการคือ หลักนิติธรรม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบต่อสังคม ความคุ้มค่า การมีส่วนร่วม และหลักคุณธรรม โดยองค์ประกอบ ของสำนักงาน เน้นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล และการให้บริการของรัฐ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) คู่มือบริหาร โรงเรียนพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลได้กำหนดหลัก ธรรมนูญฯ 6 ประการ ในการบริหารจัดการ โรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล ดังนี้

1. หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ให้ถูกต้องและเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและสมาชิก โดยมีการยอมรับในการปฏิบัติร่วมกัน
2. หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดถือความถูกต้อง ดีงาม มีความชอบธรรมในการใช้อำนาจโดยยึดหลักการปฏิบัติตามหลักศีลธรรมของพระพุทธศาสนา
3. หลักความโปร่งใส หมายถึง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา รวดเร็ว ถูกต้อง ไม่บิดเบือนข้อมูลหรือปิดบังในบางส่วน สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้
4. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในการรับรู้ การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคม

5. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การรับผิดชอบต่อสิ่งที่ได้กระทำในกิจกรรมต่าง ๆ หรือผลที่เกิดจากการกระทำ ทั้งในความคิด ความชอบและความบกพร่องในหน้าที่การงานที่รับผิดชอบ เพื่อพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขได้อย่างทันที่

6. หลักการคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด คุ้มค่า คุ้มเงิน คุ้มเวลา และคุ้มแรงงาน

วิชัย โนนทิง (2550, หน้า 50-53) ในภาคราชการไทยได้ดำเนินการสร้าง มีการออกแบบหลักธรรมาภิบาลขึ้น ระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และต่อมาได้ตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ให้สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปราชการ โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีวิธีการทำงานเพื่อมุ่งไปสู่องค์กรสมัยใหม่ โดยกำหนดให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติราชการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล ประกอบด้วยหลักการ 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า 8-9) การจัดเกณฑ์เพื่อการจัดระดับการกำกับดูแลองค์กร ภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีนั้น ได้ยึดหลักธรรมาภิบาลมาเป็นองค์ประกอบของเกณฑ์ โดยวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลร่วมกันระหว่างหลักการดูแลองค์กรที่ดี เช่น 1) นโยบายกำกับดูแลองค์กรที่ดี เครื่องมือเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA 2) หลักกฎหมายและแนวคิดการกำกับดูแลในประเทศไทย 3) หลักธรรมาภิบาลของต่างประเทศ ได้แก่ World Bank, UNDP, OECD 4) หลักการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ได้แก่ แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ แนวคิดทางรัฐศาสตร์ แนวคิดทางกฎหมาย ปกครอง เมื่อวิเคราะห์จุดร่วมปัจจัยต่าง ๆ แล้ว ได้ข้อสรุปว่า หลักธรรมาภิบาลของกิจการบริหารบ้านเมืองที่ดี (Good governance) ที่เหมาะสมจะนำมาปรับใช้ในภาครัฐ มี 10 องค์ประกอบดังนี้ ได้แก่ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับฟังความคิดเห็น หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมหลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักฉันทามติ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักธรรมาภิบาล มีองค์ประกอบที่สำคัญ 10 หลัก คือ หลักความรับผิดชอบ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการตอบสนอง หลักความโปร่งใส

หลักความเสมอภาค หลักการมุ่งฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักนิติธรรม

หลักความรับผิดชอบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 75) ได้สรุปว่า การบริหารโรงเรียนขั้นพื้นฐานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ในหลักความรับผิดชอบว่า จะต้องมีความตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นสำนึกและรับผิดชอบต่อในการตัดสินใจที่

ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนใส่ใจและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้อง
 เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและมีความกล้าหาญที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนเองตาม
 บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนและคณะกรรมการ โรงเรียนขั้นพื้นฐาน

สถาบันราชประชาสมัย (2549, หน้า 6) ได้สรุปว่า ความรับผิดชอบหมายถึง การแสดง
 ความรับผิดชอบ การปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้น
 ควรอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของสาธารณะรวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการ
 รับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะชน

สำนักงานคณะกรรมการระบบราชการ(2552, หน้า 9) หลักความรับผิดชอบ หมายถึง
 การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยความ
 รับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของสาธารณะชน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิและหน้าที่
 ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา
 ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการ
 กระทำของตน

หลักการกระจายอำนาจ

บราว (Brown, 1994, p. 1407) กล่าวถึงการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา ซึ่งมี
 ความหมายหลายประการดังนี้ การจัดสรรการแบ่งอำนาจหน้าที่ในการบริหารระดับสูงของรัฐบาล
 ไปสู่หน่วยงานในระดับล่างเช่น จากระดับกระทรวงหรือหน่วยงานบริหารการศึกษาท้องถิ่นไปสู่
 โรงเรียน โดยมีการมอบอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจด้านบุคลากรการบริการ วัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 20) ได้ให้คำจำกัดความว่า
 การกระจายอำนาจว่า เป็นกระบวนการที่ระดับล่างของวงราชการได้รับมอบอำนาจมาจากหน่วย
 เหนือให้ตัดสินใจในเรื่องการใช้ทรัพยากรขององค์กรได้เอง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า 9) หลักการกระจายอำนาจ
 หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่
 หน่วยการปกครองอื่น และภาคประชาชนดำเนินการแทน โดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบ
 อำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคคล โดยมุ่งเน้นการสร้าง
 ความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักการกระจายอำนาจ หมายถึง การมอบอำนาจการตัดสินใจให้แก่ครู
 ในโรงเรียน กระจายอำนาจไปยังฝ่ายงานต่างๆ จากระดับบน ไปสู่ระดับล่าง ตระหนักถึงความเป็น

อิสระของครูในการปฏิบัติงาน ให้ครูมีอำนาจในการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจในงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู

หลักการมีส่วนร่วม

ปาริชาติ เทพอารักษ์ (2550, หน้า 50) ได้สรุปว่า หลักการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารกิจการบ้านเมืองมากขึ้นทุกขณะ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ โครงการร่วมถึงได้รับการเสริมสร้างขีดความสามารถในกระบวนการตัดสินใจ กระบวนการของการดำเนินงานเข้ามามีส่วนร่วม

ชนะศักดิ์ ยูวบูรณ์ (2553, หน้า 3-13) ได้สรุปว่าองค์ประกอบหลักของธรรมาภิบาล ด้านหลักความร่วมมือร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแสดงความเห็นการใส่สวนสาธารณะประชาพิจารณ์การแสดงประชามติ

ปิติเทพ อยู่ยั้งยืน (2556, หน้า 13) ได้สรุปว่า การมีส่วนร่วมคือประชาชนและบุคลากรในองค์กร จะต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน โดยมุ่งผลแห่งการประสบความสำเร็จร่วมกัน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในตัดสินใจปัญหาสำคัญของ โรงเรียน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะ เปิดโอกาสให้ร่วมกันแก้ไขปัญหา สร้างความร่วมมือส่งเสริมประสานงานในการพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน

หลักการตอบสนอง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า 9) หลักการตอบสนอง หมายถึง การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ

คารินทร์ สงมะเร็ง (2559, หน้า 42) หลักการตอบสนอง หมายถึง การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยมีช่องทางในการรับฟังและเรียนรู้ ความต้องการของครู และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ นำข้อเสนอแนะจากครูไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียน จัดทำกระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบมีขั้นตอน และมีประสิทธิภาพ รวมถึงตอบสนองความคาดหวังหรือความต้องการของครูที่มีความหลากหลาย

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักการตอบสนอง หมายถึง การสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจของผู้บริหารที่มีต่อครู นำข้อเสนอแนะจากครูไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียน จัดทำกระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีกระบวนการตามระบบ มีประสิทธิภาพ รวมถึงตอบสนองความคาดหวังหรือความต้องการของครูที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน

หลักความโปร่งใส

บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ (2546, หน้า 42) ได้กล่าวว่า หลักความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาหมายถึง การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ ช่วยให้การดำเนินงานภาครัฐและเอกชนปลอดจากการฉ้อราษฎร์บังหลวง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า 10) หลักความโปร่งใสหมายถึง กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้

ดารินทร์ สงมะเร็ง (2559, หน้า 43) หลักการความโปร่งใส หมายถึง การบริหารโรงเรียนเป็นไปด้วยความชัดเจนและโปร่งใส ยึดถือตามระเบียบเกณฑ์ สามารถสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การบริหารที่มีความสุจริตและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ รวมถึงการดำเนินงานที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ครูเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและมีกระบวนการในการให้ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน เป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันและมีการบริหารจัดการด้านงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคณะกรรมการเป็นองค์ประกอบในการพิจารณา ยึดถือตามระเบียบเกณฑ์

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักความ โปร่งใส หมายถึง กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี มีการบริหารจัดการด้านงบประมาณเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดถือตามระเบียบเกณฑ์

หลักความเสมอภาค

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า 10) หลักความเสมอภาคหมายถึง การได้รับการปฏิบัติได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชาย/ หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายภาพหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรมอื่น ๆ

ดารินทร์ สงมะเร็ง (2559, หน้า 44) หลักความเสมอภาคหมายถึง การให้ความสำคัญในการมีสิทธิเสรีภาพของครู สិทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่ทุกคนได้รับอย่างเสมอภาคกัน ได้การรับรองและคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ ยึดหลักความเป็นธรรม ความเสมอภาคในการปฏิบัติงานเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นร่วมแก้ไขปัญหา และนำข้อมูลที่ได้มาปรับใช้ในการบริหาร โรงเรียน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักมุ่งเน้นฉันทามติ หมายถึง การให้ความสำคัญของการได้รับการบริการอย่างเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม มีสิทธิเสรีภาพ และไม่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน

หลักมุ่งเน้นฉันทามติ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า 10) หลักการมุ่งฉันทามติ หมายถึง การหาข้อตกลงทั่วไปภายในโรงเรียนซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการหาข้อคิดเห็นมีแนวทางในการหาข้อตกลงด้วยกระบวนการจากข้อคิดเห็นของครู โดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการสรรหาหรือเลือกสรรผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือบรรจุแต่งตั้งในโรงเรียน มีการปฏิบัติตนเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายนำข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่ได้ทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการตัดสินใจการบริหารโรงเรียน

กาญจนา นาคสกุล (2558) กล่าวว่าฉันทามติ ได้นำคำว่า ฉันท ซึ่งแปลว่าความพอใจ มาเข้าสมาคมกับคำว่า มติ ฉันทามติ จึงแปลว่า ความเห็นชอบร่วมกัน โดยความพอใจ ความตกลงร่วมกันเพราะความพอใจ เพื่อให้ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Consensus เช่น การเลือกผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การการค้าโลกต้องได้รับฉันทามติจากทุกประเทศสมาชิก

ดารินทร์ สงมะเรียง (2559, หน้า 45) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ หมายถึง การหาข้อตกลงทั่วไปภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการหาข้อคิดเห็น มีแนวทางในการหาข้อตกลงด้วยกระบวนการจากข้อคิดเห็นครู โดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการพิจารณาและเสนอมติอื่นที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อโรงเรียน ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการสรรหาหรือเลือกสรรผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือบรรจุแต่งตั้งในโรงเรียน มีการปฏิบัติตนเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย นำข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่ได้ทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียนมาใช้ในการตัดสินใจการบริหารโรงเรียน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักมุ่งเน้นฉันทามติ หมายถึง แนวทางในการหาข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการหาข้อคิดเห็นร่วมกัน โดยความพอใจ โดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการพิจารณาและเสนอมติอื่นที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อโรงเรียน และนำข้อคิดเห็นที่ได้มาใช้ในการตัดสินใจการบริหารโรงเรียน

หลักประสิทธิผล

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า 10) หลักประสิทธิผล หมายถึง การกำหนดเป้าหมายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบรวดเร็ว มีการดำเนินงานอย่างครบถ้วน ทั้งการวางแผนระบบการทำงาน และการแก้ไขปัญหา

การจัดลำดับความสำคัญของงาน โดยการจัดสรรเวลาให้แบ่งงานอย่างเหมาะสม มีแนวทางในการพัฒนางานหรือบูรณาการความรู้ทางด้านบริหารจัดการกับแนวทางการบริหารโรงเรียน มีการติดตามและประเมินผล เพื่อปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานและยอมรับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อโรงเรียน ซึ่งทำให้ประสบความสำเร็จต่อผลสัมฤทธิ์ในวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

คารินทร์ สงมะเริง (2559, หน้า 46) หลักประสิทธิผล หมายถึง การกำหนดเป้าหมายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบรวดเร็ว มีการดำเนินงานอย่างครบถ้วน ทั้งการวางแผนระบบการทำงาน และการแก้ไขปัญหา การจัดลำดับความสำคัญของงาน โดยมีการจัดสรรเวลาให้แต่ละงานอย่างเหมาะสม มีแนวทางในการพัฒนางานหรือบูรณาการความรู้ทางด้านการบริหารจัดการกับแนวทางการบริหารโรงเรียน มีการติดตาม และประเมินผล เพื่อปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานและยอมรับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อโรงเรียน ซึ่งทำให้ประสบความสำเร็จต่อผลสัมฤทธิ์ในวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักประสิทธิผล หมายถึง ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบรวดเร็ว มีการดำเนินงานอย่างครบถ้วน มีแนวทางในการพัฒนางานหรือบูรณาการความรู้ทางด้านการบริหารจัดการกับแนวทางการบริหารโรงเรียน มีการติดตาม และประเมินผล เพื่อปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานและยอมรับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อโรงเรียน ซึ่งทำให้ประสบความสำเร็จต่อผลสัมฤทธิ์ในวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

หลักประสิทธิภาพ

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 17) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การปฏิบัติงานที่มีความถูกต้อง รวดเร็ว ตรงตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน และต้องใช้งบประมาณอย่างประหยัด และได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า ประสิทธิภาพนี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของบุคลากรที่ดี วัสดุอุปกรณ์ที่ดีและเพียงพอ รวมทั้งระบบการบริหารจัดการที่คล่องตัวและการกำกับดูแลที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า 10) หลักประสิทธิภาพ หมายถึง การเปรียบเทียบปัจจัยนำเข้ากับผลสำเร็จตามเป้าหมายของวิธีการหรือทางเลือกรู้ มีการบริหารจัดการที่คล่องตัวด้วยการกำหนดผู้รับผิดชอบ และมอบหมายงานอย่างชัดเจน โดยการกำหนดครูที่เหมาะสมกับภาระงานของโรงเรียน ใช้เทคนิคเทคโนโลยีกระบวนการที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ โรงเรียนอย่างเหมาะสมและการนำข้อมูลสารสนเทศเป็นหลัก

สำคัญในการบริหาร มีการบริหารอย่างมีระบบเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ด้วยต้นทุนที่ประหยัดและคุ้มค่า พร้อมกับแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาลักษณะที่ เกิดขึ้นจากการทำงานของโรงเรียน

คารินท์ สงมะเริง (2559, หน้า 47) หลักประสิทธิภาพ หมายถึง การเปรียบเทียบปัจจัย นำเข้ากับผลสำเร็จตามเป้าหมายของวิธีการหรือทางเลือกนั้น มีการบริหารจัดการที่คล่องตัวด้วยการ กำหนดผู้รับผิดชอบและมอบหมายอย่างชัดเจน โดยการกำหนดครูที่เหมาะสมกับภาระงานของ โรงเรียน ใช้เทคนิคเทคโนโลยีกระบวนการที่ก่อให้เกิดการบริหารจัดการ โรงเรียนอย่างเหมาะสม และการนำข้อมูลสารสนเทศเป็นหลักสำคัญในการบริหาร มีการบริหารอย่างมีระบบเพื่อให้ได้ ผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ด้วยต้นทุนที่ประหยัดและคุ้มค่า พร้อมกับแนะแนวทางแก้ไขปัญหา การทำงานหรือแก้ไขปัญหาลักษณะที่ เกิดขึ้นจากการทำงานของโรงเรียน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักประสิทธิภาพ หมายถึง การเปรียบเทียบปัจจัยนำเข้ากับผลสำเร็จ ตามเป้าหมายของวิธีการหรือทางเลือกนั้น มีการบริหารจัดการที่คล่องตัวและมีระบบเพื่อให้ได้ ผลลัพธ์ตรงตามวัตถุประสงค์ด้วยต้นทุนที่ประหยัดและคุ้มค่า พร้อมกับแนะแนวทางแก้ไขปัญหา การทำงาน หรือแก้ไขปัญหาลักษณะที่ เกิดขึ้นจากการทำงาน

หลักนิติธรรม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า 10) หลักนิติธรรม หมายถึง เป็นการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน และมีการพัฒนาให้มีความทันสมัยและเป็นธรรม อยู่เสมอ เป็นหลักที่ถือ ว่าเป็นกฎกติกาในโรงเรียน เพื่อใช้ในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีการบริหารงานการเงินและทรัพยากรเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ของครูด้วยระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ด้วยการกำหนดระเบียบปฏิบัติและขั้นตอนที่ เกี่ยวกับผลกระทบของครูโดยการเสมอภาคกัน กำหนดขอบเขต อำนาจและหน้าที่ในการปฏิบัติงาน อย่างชัดเจน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ โรงเรียนเพื่อให้การ สนับสนุนและการพัฒนาครูอย่างทั่วถึง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2553, หน้า 22) ได้สรุปว่าด้านหลักนิติธรรม (Rule of law) หมายถึง กฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ มีความเป็นธรรมสามารถปกป้องคนดีและ ลงโทษคนไม่ดี ได้มีการปฏิรูปกฎหมายอย่างสม่ำเสมอให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้ และได้รับการ ยอมรับจากประชาชน

คารินท์ สงมะเริง (2559, หน้า 48) หลักนิติธรรม หมายถึง เป็นการใช้กฎหมายเป็น เครื่องมือในการปฏิบัติงาน และมีการพัฒนาให้มีความทันสมัยและเป็นธรรมอยู่เสมอ เป็นหลักที่

ถือว่าเป็นกฎกติกาในโรงเรียน เพื่อใช้ในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีการบริหารงานการเงินและ ทรัพยากรเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของครูด้วยระบบกฎหมายและ กระบวนการยุติธรรม ด้วยการกำหนดขอบเขต อำนาจและหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับ โรงเรียนเพื่อให้การสนับสนุนและ การพัฒนาครูอย่างทั่วถึง

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักนิติธรรม หมายถึง เป็นการใช้อกฎหมายเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน และมีการพัฒนาให้มีความทันสมัยและเป็นธรรมอยู่เสมอให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป เป็นหลักที่ถือว่าเป็นกฎกติกา เพื่อใช้ในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ด้วยการกำหนดระเบียบปฏิบัติ และขั้นตอนที่เกี่ยวกับผลกระทบ โดยการเสมอภาคกัน

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

เพศ

เพศเป็นความแตกต่างทางสรีระ ความเป็นเพศ หมายถึง องค์ความรู้ที่สร้างความหมาย ให้กับความแตกต่างทางร่างกาย เป็นความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนในทางสังคม เศรษฐกิจทางการเมือง และจิตวิทยาระหว่างผู้หญิงและผู้ชายในด้านต่าง ๆ (Scoltt, 1988) เป็นพฤติกรรมที่ถูกเรียนรู้ทาง สังคมและเป็นความคาดหวังของสังคมที่สัมพันธ์กับ เพศสองเพศ เพศชาย เพศหญิง เป็นข้อเท็จจริง ทางสรีระ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเกียรติศักดิ์ คงเขียว (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็น ของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรทอง อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีผล ทำให้ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.5 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุธี เดชเพชร (2552) ศึกษาวิจัยเรื่องหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานเรือนจำ: กรณีศึกษาเรือนจำกลางบางขวาง ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อการบริหารงาน เรือนจำกลางบางขวางตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทักษิณา เหลืองทวีผล (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารตาม หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3 จำแนกตาม เพศ โดยรวมพบว่า เพศชายมีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมาก

และเพศหญิงมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยรวม ผลการเปรียบเทียบพบว่าเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร ศรีหิรัญพัลลภ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านทุกด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คารินทร์ สงมะเรียง (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติและหลักประสิทธิผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่า เพศเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยจึงใช้ตำแหน่งเป็นตัวแปรต้นในงานวิจัยครั้งนี้

ตำแหน่ง

จำริญ บุรณกุล และคณะ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติของข้าราชการครูเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร พบว่า การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยภาพรวมผู้บริหารกับครูผู้สอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และเมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของข้าราชการครูที่มีระดับการจัดการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมการจัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 3-4 มีทัศนคติการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในแต่ละหลัก ยกเว้นหลักความรับผิดชอบที่มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรรยาพลอยงาม (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรีตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยครูที่เป็นข้าราชการมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าครูอัตราจ้าง

สรุปได้ว่าตำแหน่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยจึงใช้ตำแหน่งเป็นตัวแปรต้นในงานวิจัยครั้งนี้

ประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงานเป็นปัจจัยที่สำคัญช่วยให้บุคคลมีวิสัยทัศน์ มีเหตุผลในการตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างรอบคอบ และถูกต้องรวดเร็วส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งหมายถึงบุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้น และประสบผลสำเร็จอย่างดีมีความสามารถแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ รู้จักป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น และการแสดงสิ่งหนึ่งสิ่งใดส่งผลให้เห็นผลงานของ บุคคลนั้นต้องอาศัยประสบการณ์การทำงานมาช่วยในการแก้ปัญหา Dyer (1981, p. 11) พบว่า ประสบการณ์การทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับเฉลิม เทียงสงค์ (2549) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่เกิน 10 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 น้อยกว่าความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานไม่เกิน 10 ปี สอดคล้องกับ จานง นาหนองตูม (2550, หน้า 90) ได้ศึกษาการนำ หลักธรรมาภิบาล ไปใช้ในการบริหารงานของผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของ ข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4 พบว่าเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการ บริหารมีความคิดเห็นที่ต่างกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิดมหายษ์ (2554, หน้า 67) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดของครูสังกัด โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยองจันทบุรีและตราด พบว่าครูในจังหวัดระยองจันทบุรีและตราดที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันจะมีความคิดเห็น ต่อการบริหารงานทำหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ภาณุพงษ์ ลาภเกิน (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากครูไม่ว่าจะทำงานมานานมีประสบการณ์มากน้อยเพียงใดหรือเป็นครูที่เพิ่งเข้ารับ ราชการก็ตามต่างก็มีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาภายใต้ นโยบาย เดียวกัน ซึ่งทุก ๆ งานล้วนเป็นงานที่สำคัญต่อองค์กร มีผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาและ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขมิสร่า กระจ่างศรี (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหาร โดยใช้หลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนภาพรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากประสบการณ์การทำงานของข้าราชการครูมีระยะเวลาต่างกันจะส่งผลต่อแนวคิดในการใช้หลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานเป็นเวลานานย่อมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลและหลักการบริหาร โดยเฉพาะผู้ที่ม่ประสบการณ์ยาวนานมีโอกาทำงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ คา รินทร์ สงมะเริง (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักการตอบสนอง หลักความเสมอภาคและหลักมุ่งเน้นฉันทามติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่าประสบการณ์เป็นตัวแปรสำคัญในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยจึงใช้ประสบการณ์เป็นตัวแปรต้นในงานวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ฐิติรัตน์ เอี่ยมสกุล (2555) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง พบว่า พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักคุณธรรม และหลักการมีส่วนร่วม พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามตำแหน่ง สถานภาพและประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นฤพชร อินทวิเชียร (2555) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตอำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารในด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนในด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และอายุโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นจำแนกอายุแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จิราวรรณ สว่างวงศ์ (2556) ได้ศึกษาการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอริยมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอริยมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นัญพงษ์ อุปถัมภ์ (2556) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสภานศึกษาเขตเมือง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสภานศึกษาเขตเมือง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความร่วมมือร่วม

ณัฐวริน อินทร์ศิริ (2556) ได้ศึกษาการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 พบว่า การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและวิทยฐานะ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บุญทริกา หนองภักดี (2556) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายแกลงบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 พบว่า พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายแกลงบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากคะแนนมากไปหาคะแนนน้อย คือ หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่าหลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความโปร่งใส พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน

กลุ่มเครือข่ายแกลงบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตาม
 ประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่าครูมีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี และครูที่มี
 ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหาร โรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มณีกานต์ บุญมี (2556) ได้ศึกษาหลักธรรมชาติในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร
 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมกาน้ำหลักธรรมชาติ
 มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง โดยรวมและ
 รายด้านทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก
 ได้แก่ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักคุณธรรมและด้านหลักนิติธรรมและในอันดับสุดท้าย
 ได้แก่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ราเชนฐ์ สิริวัฒน์ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารแบบธรรมชาติ
 กับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า หลักการ
 บริหารแบบธรรมชาติของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและเมื่อ
 พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า หลักคุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

สุกัญญา อินทร์ลีลา (2556) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำตามหลักธรรมชาติของผู้บริหาร
 โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ใน
 ระดับมาก แต่เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ
 หลักความรับผิดชอบ รองลงมาคือ หลักความคุ้มค่า สุดท้ายคือหลักการมีส่วนร่วมตามลำดับ
 จำแนกตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ

อรพิน ปุณฺณวัฒน์ (2556) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ
 คะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักการมี
 ส่วนร่วม หลักความคุ้มค่าและหลักความโปร่งใส จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้าน พบว่า
 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์การสอนโดยรวมและรายด้าน
 พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เรณู พัฒนะแสง (2557) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมชาติของผู้บริหาร
 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง พบว่า โดยรวม
 และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หลักการมีส่วนร่วม

หลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส และหลักความคุ้มค่า เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามวิทยฐานะ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมพล สกุลสุธา (2557) ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในทัศนะข้าราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านหลักคุณธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เบญจมาศ อรุณรุ่ง (2557) ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของบุคลากรในสถานศึกษา กรณีศึกษา: โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลอรายบุรีรังสฤษฎ์) จังหวัดลพบุรี พบว่า ระดับการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 ด้าน มีระดับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักนิติธรรม ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ข้อมูลระดับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภทรพร พลอยงาม (2557) ได้ศึกษาการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี พบว่า การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรีตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

โดยคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ หลักความโปร่งใส หลักคุณธรรมและนิติธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ และหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามตำแหน่ง แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยครูที่เป็นข้าราชการมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าครูอัตราจ้าง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าขนาดกลาง และขนาดกลางสูงกว่าขนาดเล็ก

นิรมล วรณกุล (2557) ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวุฒิการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กฤติมา สารมัย (2558) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 6 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วมและด้านหลักความโปร่งใสตามลำดับ และเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยมากกว่าประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี ยกเว้นด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักนิติธรรม และด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดวงพร สุขสำราญ (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากมากไปน้อย

3 อันดับแรกได้แก่ หลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมากที่สุด หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม และหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น หลักการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลมากกว่าเพศหญิง ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านหลักคุณธรรม หลักนิติธรรม และหลักความโปร่งใสแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านหลักการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุภาณี สุวรรณมิตร (2558) ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครนายก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า การเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครนายก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วมเพียงด้านเดียวเท่านั้นที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดารินทร์ สงมะเริง (2559) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ และหลักประสิทธิผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขต

อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น
 หลักความรับผิดชอบ หลักการกระจายอำนาจหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักการตอบสนอง
 หลักความเสมอภาค หลักมุ่งเน้นจันทมาติ หลักประสิทธิผลและหลักประสิทธิภาพ แตกต่างกัน
 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนใน
 เขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักการตอบสนอง หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นจันทมาติแตกต่างกัน
 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อาทิตยา สุขศรี (2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
 กับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 4 พบว่า การบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน
 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย คือ
 หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า และหลัก
 ความโปร่งใส

งานวิจัยต่างประเทศ

เคซี่-คูเปอร์ (Casey-Cooper, 2005 อ้างถึงใน ภทรชร พลอยงาม, 2557, หน้า 42)
 ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการศึกษาของโรงเรียนในรัฐโมรอนโก จากผลการศึกษาพบว่า โครงสร้าง
 การบริหารโรงเรียนในเมืองแซนเบอร์นาดีโน ด้านแคลิฟอร์เนียได้ มีการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม
 ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมนี้ได้นำแนวทางในการพัฒนาและจัดการศึกษา อันเป็นการปฏิบัติงาน
 ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดโครงสร้างคณะกรรมการของการบริหารโรงเรียน นอกจากนี้
 แล้วผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนนั้นมีการ
 ประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนอีกด้วย ซึ่งผล
 ที่ได้จัดเป็นการบอกถึงความสำเร็จสูงสุดการบริหารโรงเรียนและยังเป็นแนวทางในการปรับปรุง
 และพัฒนาการจัดการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

เซ็ง (Zheng, 2007 อ้างถึงใน ภทรชร พลอยงาม, 2557, หน้า 44) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ
 การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการจัดการที่มั่นคง ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงรูปแบบ
 การบริหารนำไปสู่การพัฒนาในการดำเนินการที่มั่นคง โดยการบริหารนั้นจะต้องนำหลักการบริหาร
 จัดการที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานและเปลี่ยนแปลงการบริหารภายในองค์กร

จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารที่มั่นคงและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงตัวชี้วัดอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อม

ทาร์เบท (Thabet, 2002 อ้างถึงใน ภัทรวดี อุทัยกรณ์, 2559, หน้า 38) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมให้มีการใช้หลักการบริหารแบบธรรมาภิบาล ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยหลายประการที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญกับการส่งเสริมให้มีการใช้หลักการบริหารแบบธรรมาภิบาล โดยเฉพาะปัจจัยด้านแรงกดดันจากบริษัทคู่แข่งและกฎระเบียบในการควบคุมดูแลของรัฐบาล ซึ่งพบว่า มีอิทธิพลในระดับสูงต่อการตัดสินใจเลือกที่จะส่งเสริมให้มีการใช้หลักการบริหารแบบธรรมาภิบาล

จากการศึกษาหลักธรรมาภิบาลหลักการบริหารการศึกษาตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญยิ่งต่อวงการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องอาศัยแนวทางในการบริหารและจัดการศึกษาอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้ทุกหน่วยงานและองค์กร เพราะจะส่งผลต่อการดำเนินงานและความเข้มแข็งของสถานศึกษา จึงต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในสถานศึกษา อันประกอบด้วยองค์ประกอบ 10 หลัก ได้แก่ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมหลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักฉันทามติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ปีการศึกษา 2560 จำนวน คน 495
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ปีการศึกษา 2560 โดยกำหนดขนาดของ

กลุ่มตัวอย่างจากประชากรตามตารางของ Krejcie & RMorgan (1970, pp. 608-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ตามสัดส่วน

ผังรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan

โรงเรียน	ขนาดประชากร	ขนาดตัวอย่าง
พานทองสภานูปฐมภัก	70	31
พานทอง	71	31
พนัสพิทยาคาร	191	84
ทุ่งเหียงพิทยาคม	30	13
อุทกพิทยาคม	15	7
บ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา	62	27
เกาะโพธิ์ด้วยงามวิทยา	30	13
เกาะจันทร์พิทยาคาร	26	11
รวม	495	217

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

โดยการศึกษาค้นคว้าจากแนวคิดเอกสารตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check list) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ตามขอบข่ายหลักธรรมาภิบาล 10 ด้าน คือ

1. หลักความรับผิดชอบ จำนวน 4 ข้อ
2. หลักการกระจายอำนาจ จำนวน 4 ข้อ
3. หลักการมีส่วนร่วม จำนวน 5 ข้อ
4. หลักการตอบสนอง จำนวน 4 ข้อ
5. หลักความโปร่งใส จำนวน 6 ข้อ
6. หลักความเสมอภาค จำนวน 5 ข้อ
7. หลักการมุ่งฉันทามติ จำนวน 5 ข้อ
8. หลักประสิทธิผล จำนวน 4 ข้อ
9. หลักประสิทธิภาพ จำนวน 5 ข้อ
10. หลักนิติธรรม จำนวน 4 ข้อ

โดยแบบสอบถามชุดนี้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท์ (Likert, 1967, pp. 16-24) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 คะแนน หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการประมวลความรู้และข้อมูลที่ศึกษาในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของเครื่องมือ แล้วร่างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบข่ายหลักธรรมาภิบาล 10 ด้าน คือ หลักความรับผิดชอบ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการตอบสนอง หลักความโปร่งใส หลักความเสมอภาค หลักการมุ่ง

นันทามติ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ และหลักนิติธรรม

3. สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลฉบับร่างให้ครอบคลุมเนื้อหาตามตัวแปรที่กำหนด

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากประธานควบคุมงานนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมเนื้อหา ความเหมาะสม และความสอดคล้องของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ตามเกณฑ์ประเมินผ่านความสอดคล้อง 0.50 ขึ้นไป (พิสนุ พงศ์ศรี, 2552, หน้า 138-139) ดังนี้

1 หมายถึง สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และแก้ไขสำนวนภาษา ดังรายนามต่อไปนี้

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
อนันต์นาวิ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 2) ดร.ภักดิ์ภูษิต สมพงษ์ธรรม อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3) นางสาวอุษง วุ่นงษ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนพานทองสภานุบาล
อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 18

5. นำแบบสอบถามมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนอต่อประธานควบคุมงานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนในจังหวัดชลบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination power) และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) ดังนี้

6.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination power) โดยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยคู่อำนาจจำแนกรายข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จึงจะเป็นคำถามที่ใช้ได้ ผลการวิเคราะห์ พบว่า แบบสอบถามได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าอยู่ระหว่าง .67 - .46

6.2 การหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของ Cronbach (1990, pp. 202-204) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .88

7. หลังจากนั้นจึงจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้บริหารสถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 217 ฉบับ และได้เก็บแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 217 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับมาแล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาไปดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาจัดทำข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

2.1 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มี 10 ด้าน คือ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับฟังความคิดเห็น หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาคและหลักฉันทามติวิเคราะห์เป็นรายด้านและโดยรวม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 103) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยใช้สถิติ (*t*-test) จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยเลือกเฉพาะวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*)
3. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน ใช้ *t*-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
- $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
- SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
- t แทน ค่าการทดสอบค่าวิกฤติที่ (t -test)
- p แทน ค่าความน่าจะเป็น
- $*$ แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน
ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน
ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ
ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน
ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามครูโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	60	27.60
หญิง	157	72.40
รวม	217	100.00
2. ตำแหน่ง		
ข้าราชการ	168	77.40
ครูอัตราจ้าง	49	22.60
รวม	217	100.00
3. ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 10 ปี	110	50.70
10 ปีขึ้นไป	107	49.30
รวม	217	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพทั่วไปของครูการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
ผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 217 คน

จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชาย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 และเพศหญิง จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 72.40

จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า มีข้าราชการ จำนวน 77.40 คน คิดเป็นร้อยละ 168 มีครูอัตราจ้าง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60

จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่ามีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70 และมีประสบการณ์การทำงานสูงกว่า 10 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 18 ดังปรากฏใน ตารางที่ 3-13

ตารางที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน

หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. หลักความรับผิดชอบ	3.79	.63	มาก	10
2. หลักการกระจายอำนาจ	4.08	.51	มาก	8
3. หลักการมีส่วนร่วม	4.09	.48	มาก	7
4. หลักการตอบสนอง	4.12	.53	มาก	5
5. หลักความโปร่งใส	4.10	.46	มาก	6
6. หลักความเสมอภาค	3.98	.59	มาก	9
7. หลักการมุ่งเน้นทามติ	4.12	.45	มาก	4
8. หลักประสิทธิผล	4.13	.64	มาก	3
9. หลักประสิทธิภาพ	4.21	.56	มาก	2
10. หลักนิติธรรม	4.40	.54	มาก	1

8.20   .353   มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักประสิทธิผล ด้านหลักการมุ่งจันทามติ ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักความรับผิดชอบ ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมและรายข้อ

ด้านหลักความรับผิดชอบ	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1.ผู้บริหารโรงเรียนมีความตระหนักถึงหน้าที่ใน . ความรับผิดชอบที่มีต่อโรงเรียน	3.46	1.04	ปาน กลาง	4
2.ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีความกระตือรือร้น ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน	3.63	.81	มาก	3
3 .ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูเคารพในความคิดเห็น ที่แตกต่าง	4.10	.90	มาก	1
4.ผู้บริหารโรงเรียนมีการติดตามและประเมินผล . การปฏิบัติงานของครู	3.97	.79	มาก	2
รวม	3.79	.63	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมและรายข้อ โดยรวมและรายข้อมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านผู้บริหารโรงเรียนมีความตระหนักถึงหน้าที่ในความรับผิดชอบที่มีต่อโรงเรียน โดยเรียงลำดับค่าคะแนน

เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้ครูเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง ผู้บริหาร โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียนมีความตระหนักถึงหน้าที่ในความรับผิดชอบที่มีต่อโรงเรียน

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักการกระจายอำนาจโดยรวมและรายชื่อ

หลักการกระจายอำนาจ	$n = 217$		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1.ผู้บริหารโรงเรียนมีการกระจายอำนาจในการบริหารงานไปยังฝ่ายงานต่าง ๆ	4.12	.59	มาก	3
2.ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	4.22	.67	มาก	1
3.ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูมีอำนาจในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	4.16	.77	มาก	2
4.ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูมีอำนาจในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	3.84	.84	มาก	4
รวม	4.08	.51	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักการกระจายอำนาจโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูมีอำนาจในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย และผู้บริหารโรงเรียนมีการกระจายอำนาจในการบริหารงานไปยังฝ่ายงานต่าง ๆ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูมีอำนาจในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายข้อ

หลักการมีส่วนร่วม	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1.ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานและแก้ไขปัญหาของโรงเรียน	4.01	.79	มาก	4
2.ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูทุกฝ่ายงานมีส่วนร่วมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน	3.99	.76	มาก	5
3.ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	4.12	.75	มาก	3
4.ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมวางแผน จัดทำแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน	4.25	.67	มาก	1
5.ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน	4.13	.74	มาก	2
รวม	4.09	.48	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักการมี

ส่วนร่วมโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมวางแผน จัดทำแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูทุกฝ่ายงานมีส่วนสร้างความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักการตอบสนองโดยรวมและรายชื่อ

หลักการตอบสนอง	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1 ผู้บริหารโรงเรียนสามารถบริหารงานได้อย่างมีคุณภาพ .	4.19	.63	มาก	1
2 ผู้บริหารโรงเรียนนำข้อเสนอแนะจากครูไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียน .	4.08	.73	มาก	2
3 ผู้บริหารโรงเรียนสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด .	4.08	.80	มาก	3
4 ผู้บริหารโรงเรียนสามารถสร้างความเชื่อมั่น ตอบสนองความคาดหวังของการเป็นผู้บริหารโรงเรียนให้แก่ครู .	4.00	.67	มาก	4
รวม	4.12	.53	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักการตอบสนองโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถบริหารงานได้อย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารโรงเรียนนำข้อเสนอแนะจากครูไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนสามารถดำเนินงาน

ตามแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถสร้างความเชื่อมั่น ตอบสนองความคาดหวังของการเป็นผู้บริหารโรงเรียนให้แก่ครู

ตารางที่ 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 หลักความโปร่งใส โดยรวมและรายข้อ

หลักความโปร่งใส	$n = 217$		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส	4.03	.78	มาก	6
2. ผู้บริหารโรงเรียนบริหารโรงเรียนโดยยึดถือตามระเบียบ เป็นเกณฑ์	4.13	.64	มาก	2
3. ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์	4.26	.70	มาก	1
4. ผู้บริหารโรงเรียนเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือ ได้ให้ครูในโรงเรียนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ	4.13	.78	มาก	3
5. ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้ครู ทราบเป็นระยะ	4.04	.64	มาก	5
6. ผู้บริหารโรงเรียนสามารถชี้แจงและตอบคำถามได้เมื่อมี ข้อสงสัยในการบริหารงาน	4.11	.79	มาก	4
รวม	4.10	.46	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมชาติของผู้บริหาร โรงเรียน

ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักความโปร่งใสโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ผู้บริหารโรงเรียนบริหารโรงเรียนโดยยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ครูในโรงเรียนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส

ตารางที่ 9 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ด้านหลักความเสมอภาคโดยรวมและรายชื่อ

หลักความเสมอภาค	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1.ผู้บริหาร โรงเรียนยึดหลักความเสมอภาคในการปฏิบัติงาน .	3.88	.69	มาก	4
2.ผู้บริหาร โรงเรียนยึดหลักความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน .	4.00	.78	มาก	2
3 .ผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติต่อครูอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งแยกและไม่เลือกปฏิบัติ	3.89	.84	มาก	3
.4.ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานตามระเบียบ การปฏิบัติงาน	4.01	.66	มาก	1
5.ผู้บริหาร โรงเรียนมีความเสมอภาคในการเลื่อนขั้นเงินเดือน .	3.79	.79	มาก	5
รวม	3.98	.59	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า วิเคราะห์ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักความเสมอภาค โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานตามระเบียบการปฏิบัติงาน ผู้บริหารโรงเรียนยึดหลักความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน และผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติต่อครูอย่างเท่าเทียม

กันโดยไม่แบ่งแยกและไม่เลือกปฏิบัติ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมีความเสมอภาคในการเลื่อนขั้นเงินเดือน

ตารางที่ 10 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก ธรรมชาติของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักการมุ่งจันทามติโดยรวมและรายชื่อ

หลักการมุ่งจันทามติ	$n = 217$		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1.ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เลือกสรรผู้ที่จะดำรงตำแหน่งหรือบรรจุแต่งตั้งในโรงเรียน	4.37	.65	มาก	1
2.ผู้บริหารโรงเรียนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมและส่งเสริมให้ ครูมีการปฏิบัติตนเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่	4.35	.64	มาก	2
3.ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอ ความเห็นอันที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อโรงเรียน	3.95	.66	มาก	5
4.ผู้บริหารโรงเรียนมีกระบวนการในการหาข้อตกลง จากข้อคิดเห็นของครู	4.14	.67	มาก	3
5.ผู้บริหารโรงเรียนตัดสินใจโดยใช้จันทามติ ที่ไม่ขัดต่อ ระเบียบปฏิบัติของโรงเรียน	4.04	.84	มาก	4
รวม	4.12	.45	มาก	

จากตารางที่10 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมชาติของผู้บริหารโรงเรียน

ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักการมุ่ง
 นั้นตามมติ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย
 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการเลือกสรรผู้ที่จะดำรง
 ตำแหน่งหรือบรรจุแต่งตั้งในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมและส่งเสริมให้
 ครูมีการปฏิบัติตนเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และตามลำดับ ส่วนชื่อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด
 ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นอันที่จะก่อให้เกิด
 ผลกระทบต่อโรงเรียน

ตารางที่ 11 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักประสิทธิผล โดยรวมและรายชื่อ

หลักประสิทธิผล	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.17	.72	มาก	3
2. ผู้บริหารโรงเรียนสามารถบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติงาน	4.18	.77	มาก	2
3. ผู้บริหารโรงเรียนติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุง การปฏิบัติงานให้ดีขึ้น	4.14	.77	มาก	4
4. ผู้บริหารโรงเรียนสร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็น ระบบและมีมาตรฐาน	4.24	.69	มาก	1
รวม	4.13	.64	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมชาติของผู้บริหารโรงเรียน
 ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักประสิทธิผล
 โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย อันดับแรก 3
 ว่างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนส

โรงเรียนสามารถบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติงาน และโรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

ตารางที่ 12 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักประสิทธิภาพโดยรวมและรายชื่อ

หลักประสิทธิภาพ	<i>n</i> = 217		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1.ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและกำหนดผู้รับผิดชอบงานอย่างชัดเจน	4.25	.76	มาก	3
2.ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการดำเนินการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด	4.16	.67	มาก	4
3.ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	4.28	.66	มาก	1
4.ผู้บริหารโรงเรียนใช้กระบวนการที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเหมาะสม	4.13	.81	มาก	5
5.ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารโรงเรียน	4.25	.73	มาก	2
รวม	4.21	.56	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า วิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักประสิทธิภาพ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและกำหนดผู้รับผิดชอบงานอย่างชัดเจน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนใช้กระบวนการที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเหมาะสม

ตารางที่ 13 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมและรายข้อ

หลักนิติธรรม	$n = 217$		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1ระเบียบข้อบังคับของ ผู้บริหารโรงเรียนยึดถือกฎหมาย . โรงเรียนอย่างเคร่งครัด	4.47	.60	มาก	1
2ผู้บริหารโรงเรียนมีความยุติธรรมต่อครูและบุคลากรทุกคน . ในโรงเรียน	4.47	.61	มาก	2
3 .ผู้บริหารโรงเรียนประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับครู ให้ครูทราบทุกครั้ง	4.25	.73	มาก	3
4ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้การสนับสนุนเพื่อการพัฒนาครู .	4.06	.68	มาก	4
รวม	4.40	.54	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก

ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนยึดถือกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด ผู้บริหารโรงเรียนมีความยุติธรรมต่อครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน และ ผู้บริหารโรงเรียนประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับครูให้ครูทราบทุกครั้ง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้การสนับสนุนเพื่อการพัฒนาครู

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน ปรากฏในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ

การบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารโรงเรียน	เพศชาย $n = 60$				เพศหญิง $n = 157$			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
	1. หลักความรับผิดชอบ	3.70	.60	มาก	10	3.83	.64	มาก
2. หลักการกระจายอำนาจ	4.16	.40	มาก	4	4.06	.55	มาก	8
3. หลักการมีส่วนร่วม	4.06	.48	มาก	6	4.10	.49	มาก	7
4. หลักการตอบสนอง	4.08	.54	มาก	5	4.14	.53	มาก	5
5. หลักความโปร่งใส	3.99	.52	มาก	8	4.15	.43	มาก	4
6. หลักความเสมอภาค	3.88	.57	มาก	9	4.02	.60	มาก	9
7. หลักการมุ่งฉันทามติ	4.05	.52	มาก	7	4.16	.43	มาก	3
8. หลักประสิทธิผล	4.17	.71	มาก	3	4.12	.62	มาก	6
9. หลักประสิทธิภาพ	4.26	.70	มาก	2	4.20	.51	มาก	2

10. หลักนิติธรรม	4.47	.62	มาก	1	4.38	.52	มาก	1
รวม	4.07	.33	มาก		4.12	.36	มาก	

จากตารางที่ 14 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสภวิทยเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ เพศชาย การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลัก ประสิทธิภาพ และด้านหลักประสิทธิผลตามลำดับ

เพศหญิง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักประสิทธิภาพ และด้านหลักการมุ่งเน้นตามมติ ตามลำดับ

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

โรงเรียน ในสภวิทยเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ

หลักธรรมาภิบาล	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	n = 60		n = 157			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. หลักความรับผิดชอบ	3.70	.60	3.83	.64	1.36	.18
2. หลักการกระจายอำนาจ	4.16	.40	4.06	.55	1.28	.20
3. หลักการมีส่วนร่วม	4.06	.48	4.10	.49	0.59	.56
4. หลักการตอบสนอง	4.08	.54	4.14	.53	0.76	.45
5. หลักความโปร่งใส	3.99	.52	4.15	.43	2.17*	.03
6. หลักความเสมอภาค	3.88	.57	4.02	.60	1.65	.10
7. หลักการมุ่งเน้นตามมติ	4.05	.52	4.16	.43	1.49	.14
8. หลักประสิทธิผล	4.17	.71	4.12	.62	0.41	.04
9. หลักประสิทธิภาพ	4.26	.70	4.20	.51	0.63	.53
10. หลักนิติธรรม	4.47	.62	4.38	.52	1.07	.29
รวม	4.07	.33	4.12	.36	0.82	.42

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05. เพศหญิงมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 16 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามตำแหน่ง

การบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารโรงเรียน	ข้าราชการ <i>n</i> = 168				ครูอัตราจ้าง <i>n</i> = 49			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
	1. หลักความรับผิดชอบ	3.81	.62	มาก	10	3.72	.64	มาก
2. หลักการกระจายอำนาจ	4.06	.50	มาก	7	4.18	.53	มาก	6
3. หลักการมีส่วนร่วม	4.06	.45	มาก	8	4.17	.58	มาก	8
4. หลักการตอบสนอง	4.10	.50	มาก	3	4.17	.61	มาก	7
5. หลักความโปร่งใส	4.07	.47	มาก	6	4.21	.41	มาก	5
6. หลักความเสมอภาค	3.96	.60	มาก	9	4.05	.55	มาก	10
7. หลักการมุ่งฉันทามติ	4.09	.46	มาก	4	4.24	.43	มาก	4
8. หลักประสิทธิผล	4.07	.63	มาก	5	4.35	.61	มาก	3
9. หลักประสิทธิภาพ	4.17	.54	มาก	2	4.38	.64	มาก	2
10. หลักนิติธรรม	4.35	.55	มาก	1	4.57	.51	มาก	1
รวม	4.07	.34	มาก		4.20	.38	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า 6การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน
ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามตำแหน่ง
ข้าราชการ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลัก
ประสิทธิภาพ และด้านหลักการตอบสนอง ตามลำดับ

ครูอัตราจ้าง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมาก
ไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักประสิทธิภาพ และด้านหลักประสิทธิผล
ตามลำดับ

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
จำแนกตามตำแหน่ง

หลักธรรมาภิบาล	ข้าราชการ		ครูอัตราจ้าง		t	p
	n = 168		n = 49			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. หลักความรับผิดชอบ	3.81	.62	3.72	.64	.07	.19
2. หลักการกระจายอำนาจ	4.06	.50	4.18	.53	1.47	.14
3. หลักการมีส่วนร่วม	4.06	.45	4.17	.58	.58	.55
4. หลักการตอบสนอง	4.10	.50	4.17	.61	.77	.43
5. หลักความโปร่งใส	4.07	.47	4.21	.41	2.36*	.01
6. หลักความเสมอภาค	3.96	.60	4.05	.55	1.61	.10
7. หลักการมุ่งเน้นทามติ	4.09	.46	4.24	.43	1.36	.17
8. หลักประสิทธิผล	4.07	.63	4.35	.61	.43	.66
9. หลักประสิทธิภาพ	4.17	.54	4.38	.64	.54	.58
10. หลักนิติธรรม	4.35	.55	4.57	.51	1.15	.24
รวม	4.07	.34	4.20	.38	.785	.43

* $p < .05$

จากตารางที่ 17 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์

การบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารโรงเรียน	ต่ำกว่า ปี 10 <i>n</i> = 110				ตั้งแต่ ปีขึ้นไป 10 <i>n</i> = 107			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
	1. หลักความรับผิดชอบ	3.81	.63	มาก	10	3.73	.64	มาก
2. หลักการกระจายอำนาจ	4.06	.51	มาก	7	4.18	.54	มาก	8
3. หลักการมีส่วนร่วม	4.07	.45	มาก	8	4.18	.58	มาก	7
4. หลักการตอบสนอง	4.11	.50	มาก	3	4.18	.62	มาก	6
5. หลักความโปร่งใส	4.07	.48	มาก	6	4.21	.41	มาก	5
6. หลักความเสมอภาค	3.96	.60	มาก	9	4.05	.56	มาก	9
7. หลักการมุ่งฉันทามติ	4.09	.46	มาก	4	4.25	.44	มาก	4
8. หลักประสิทธิผล	4.07	.64	มาก	5	4.36	.61	มาก	3
9. หลักประสิทธิภาพ	4.17	.54	มาก	2	4.38	.64	มาก	2
10. หลักนิติธรรม	4.35	.55	มาก	1	4.57	.52	มาก	1
รวม	4.07	.34	มาก		4.21	.38	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า 8การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน

ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม
ประสบการณ์

ต่ำกว่า 10 ปี การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลัก
ประสิทธิภาพ และด้านหลักการตอบสนอง ตามลำดับ

ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าคะแนนเฉลี่ยจาก
มากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักประสิทธิภาพ และด้านหลักประสิทธิผล
ตามลำดับ

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
จำแนกตามประสบการณ์

หลักธรรมาภิบาล	ต่ำกว่า ปี 10		ตั้งแต่ ปีขึ้นไป 10		t	p
	n = 110		n = 107			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. หลักความรับผิดชอบ	3.81	.63	3.73	.64	.82	.41
2. หลักการกระจายอำนาจ	4.06	.51	4.18	.54	1.45	.15
3. หลักการมีส่วนร่วม	4.07	.45	4.18	.58	1.39	.17
4. หลักการตอบสนอง	4.11	.50	4.18	.62	.81	.42
5. หลักความโปร่งใส	4.07	.48	4.21	.41	1.88	.06
6. หลักความเสมอภาค	3.96	.60	4.05	.56	.96	.34
7. หลักการมุ่งฉันทามติ	4.09	.46	4.25	.44	2.11*	.04
8. หลักประสิทธิผล	4.07	.64	4.36	.61	2.79*	.01
9. หลักประสิทธิภาพ	4.17	.54	4.38	.64	2.29*	.02
10. หลักนิติธรรม	4.35	.55	4.57	.52	2.47*	.01
รวม	4.07	.34	4.21	.38	2.38*	.02

* $p < .05$

จากตารางที่ 19 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05. ค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้มีประสบการณ์ตั้งแต่ปีขึ้นไปมากกว่าผู้มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี 10 ยกเว้น ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความเสมอภาคแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพทั่วไป มีลักษณะเป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Check list) เกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 46 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง .67 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .43 - .67 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .88 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาคำตอบในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) แล้วทำการแปลผลและนำเสนอผลการศึกษา

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สรุปได้ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักประสิทธิผล ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏดังนี้

1.1 ด้านหลักความรับผิดชอบของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายข้อ โดยรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง ผู้บริหารโรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความตระหนักถึงหน้าที่ในความรับผิดชอบที่มีต่อโรงเรียน ตามลำดับ

1.2 ด้านหลักการกระจายอำนาจโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูมีอำนาจในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย และผู้บริหารโรงเรียนมีการกระจายอำนาจในการบริหารงานไปยังฝ่ายงานต่าง ๆ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูมีอำนาจในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ตามลำดับ

1.3 ด้านหลักการมีส่วนร่วมโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมวางแผน จัดทำแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูทุกฝ่ายงานมีส่วนร่วมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน ตามลำดับ

1.4 ด้านหลักการตอบสนองโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถบริหารงานได้อย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารโรงเรียนนำข้อเสนอแนะจากครูไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามลำดับ

ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนสามารถสร้างความเชื่อมั่น ตอบสนอง ความคาดหวังของการเป็นผู้บริหารโรงเรียนให้แก่ครู ตามลำดับ

1.5 ด้านหลักความโปร่งใสโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย อันดับ 3แรก ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้ครูเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ผู้บริหาร โรงเรียนบริหารโรงเรียนโดยยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ ผู้บริหาร โรงเรียนเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ครูในโรงเรียนรับทราบอย่าง สม่าเสมอ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนบริหารงาน เป็นไปด้วยความโปร่งใส ตามลำดับ

1.6 ด้านหลักความเสมอภาค โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่า คะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานตาม ระเบียบการปฏิบัติงาน ผู้บริหาร โรงเรียนยึดหลักความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน และผู้บริหาร โรงเรียนปฏิบัติต่อครูอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งแยกและไม่เลือกปฏิบัติ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่า คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนมีความเสมอภาคในการเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามลำดับ

1.7 ด้านหลักการมุ่งฉันทามติ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนให้ครูมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการเลือกสรรผู้ที่จะดำรงตำแหน่งหรือบรรจุแต่งตั้งในโรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนเป็น แบบอย่างที่เหมาะสมและส่งเสริมให้ครูมีการปฏิบัติตนเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการ เสนอความเห็นอันที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อโรงเรียน ตามลำดับ

1.8 ด้านหลักประสิทธิผล โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่า คะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนสร้างกระบวนการปฏิบัติงาน อย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน ผู้บริหาร โรงเรียนสามารถบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และ เป้าหมายของแผนการปฏิบัติงาน และ โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนติดตามประเมินผลและ พัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ตามลำดับ

1.9 ด้านหลักประสิทธิภาพ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยี ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ผู้บริหาร โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศมาใช้

ในการบริหารโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและกำหนดผู้รับผิดชอบงานอย่างชัดเจน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนใช้กระบวนการที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเหมาะสม ตามลำดับ

1.10 ด้านหลักนิคธรรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนยึดถือกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด ผู้บริหารโรงเรียนมีความยุติธรรมต่อครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับครูให้ครูทราบทุกครั้ง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้การสนับสนุนเพื่อการพัฒนาครูตามลำดับ

2. จากตารางที่ 15 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านหลักความโปร่งใสแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพศหญิงมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าเพศชาย

2.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านหลักความโปร่งใสแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความเสมอภาคแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สรุปได้ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 18 มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยนำหลักธรรมาภิบาลเข้ามามี
 ส่วนร่วมในการบริหารงานในทุกงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาให้มีพัฒนา
 อย่างยั่งยืน สร้างภูมิคุ้มกัน ปลูกฝังจิตสำนึกจริยธรรม สามารถบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 และประสิทธิภาพ โดยเน้นการบริหารจัดการที่ต่อเนื่องด้วยความโปร่งใส ความเป็นธรรม
 ครูมีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของ คารินทร์ สงมะเร็ง (2559) ได้ศึกษาการบริหารงานตาม
 หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
 โรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 จันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรพร
 พลอยงาม (2557) ได้ศึกษาการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาใน
 จังหวัดชลบุรี พบว่า การบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด
 ชลบุรีตามความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
 นัญพงษ์ อุปถัมภ์ (2556) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
 สหวิทยาเขตเมือง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า
 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมือง 2 สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ
 งานวิจัยของ อมรินทร์ กิจศิริรัตน์ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลใน
 เขตเทศบาลเมืองจันทนิมิต จังหวัดจันทบุรีผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหาร
 ตามหลักธรรมาภิบาลในเขตเทศบาลเมืองจันทนิมิต จังหวัดจันทบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
 จากการวิเคราะห์การบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน
 ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในแต่ละด้าน
 สรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านหลักความรับผิดชอบของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ
 เป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง มีการติดตามและประเมินผล
 การปฏิบัติงานของครู มีความตระหนักในหน้าที่ของตน มีสำนึกและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
 รวมทั้งมีความกระตือรือร้นในการทำงานและแก้ปัญหาของโรงเรียน มีความเคารพในการตัดสินใจ
 และความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้อง
 กับงานวิจัยของ เกียรติศักดิ์ ศรีสมพงษ์ (2550) ได้ (ศึกษางานวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลัก

ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวี อุบแก้ว ได้ทำ (2551) การวิจัยได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านหลักการกระจายอำนาจของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้ครูมีอำนาจในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีการกระจายอำนาจ หน้าที่ในให้มีผู้รับผิดชอบอย่างเหมาะสม มีการมอบหมายงานที่เป็นธรรม พร้อมกับมีการกระจายงบประมาณไปยังส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของพระยุทธนา ชุตทองม้วน (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของคณะกรรมการ (การบริหารโรงเรียน โปลีเทคนิคล้านนา เชียงใหม่พบว่า พฤติกรรมการใช้หลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน โปลีเทคนิคล้านนา เชียงใหม่โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ทักษิณา เหลืองทวีผล (2551) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลัก (ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวมพบว่า เพศชายมีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และเพศหญิงมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านหลักการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมวางแผน จัดทำแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการทำงาน แก้ปัญหาของโรงเรียน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูและประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ รวมถึงการดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียน ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ บัวชิด (2550) ได้ศึกษาเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต ๑ พบว่า ผู้บริหารมี 2 ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก สอดคล้อง

กับงานวิจัยของศิริวรรณ นันทวัฒน์ภิรมย์ ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษา (2550) ขึ้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาล อำเภอลำพูน จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารด้านการมีส่วนรวม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านผลการตอบสนองของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถบริหารงานได้อย่างมีคุณภาพ นำข้อมูลข้อเสนอแนะจากครูไปใช้ในการปรับปรุงการบริหาร โรงเรียน ส่งเสริมให้ครูได้มีความเชื่อมั่นในการบริหารของผู้บริหาร โดยมีการส่งเสริมให้ครูมีกระบวนการในการทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนงานได้อย่างรัดกุม ทำให้โรงเรียนมีความคล่องตัวในการทำงาน เป็นการสร้างความเชื่อมั่นและทำให้ตอบสนองความคาดหวังของครูได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับนันทพล เรืองวิวงศ์ ได้ทำ (2552) การวิจัยเรื่อง การศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายเทวธิดาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต ผลการวิจัยพบว่า การบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณศรี อ้ายมาศน้อย ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา (2555) ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรทางการศึกษามีความ 1 คิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 1 ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลัก (2559) สอดคล้องกับงานวิจัยของดารินทร์ สงมะเร็ง ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ 1 ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต โดยรวมและรายข้อด้านผลการตอบสนองอยู่ในระดับมาก 1

1.5 ด้านหลักความโปร่งใสของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ โดยยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์สามารถให้คำแนะนำ ข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งการดำเนินการทุกด้านผู้บริหารต้องยึดหลักการ ระเบียบ กฎหมายและเหตุผลในการตัดสินใจเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความถูกต้อง มีการบริหารจัดการเป็นไปอย่างโปร่งใสมีกระบวนการตรวจสอบที่ถูกต้องและชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของนิกร นวโชติรส (76 หน้า ,2550)ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของ

โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น และผลจากการศึกษาพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใสอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยกมลลา สุขเกษม (70 หน้า, 2555) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้อำนวยการ โรงเรียนในทัศนะของครูในอำเภอแก่งหางแมว ด้านความโปร่งใส โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ และสอดคล้องกับงานวิจัยของของณัฐวริน อินทร์ศิริ องผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มศรีเมือง ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล (2556) ผลการวิจัยพบว่า การบริหาร โดยใช้ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขตหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขตด้านความโปร่งใส โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยภทรพร พลอยงาม ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ (2557) ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของครู ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมและรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของดาริ นทร์ สงมะเรียง ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธ (2559)รรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน 1 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายข้อด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านหลักความเสมอภาคของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานตามระเบียบการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานตามระเบียบการปฏิบัติงาน ยึดหลักความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารปฏิบัติต่อครูอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งแยกและไม่เลือกปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของและสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวริน อินทร์ศิริ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล (2556) 1 ผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขตขอ ผลการวิจัยพบว่า การบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขตด้านความโปร่งใส โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ข้อ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภทรพร พลอยงาม ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในจ

หวัชชบุรี ตามความคิดเห็นของครู ด้านหลักความเสมอภาค โดยรวมและรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของดารินทร์ สงมะเร็ง ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานตาม (2559) หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขต ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 1 ศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขตพื้นที่การศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต โดยรวมและรายข้อด้านหลักความเสมอภาค อยู่ในระดับมาก 1

1.7 ด้านหลักการมุ่งเน้นตามมติของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร โรงเรียนให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการเลือกสรรผู้ที่จะดำรงตำแหน่งหรือบรรจุแต่งตั้งในโรงเรียน เป็นแบบอย่างที่เหมาะสมและส่งเสริมให้ครูมีการปฏิบัติตนเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของวุดินันท์ ดาทอง ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็น (2551) ของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่าหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์จังหวัดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากส่วนความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของดารินทร์ สงมะเร็ง ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงาน 1 ธิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขต โดย 1 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขตวมและรายข้อด้านหลักมุ่งเน้นตามมติ อยู่ในระดับมาก

1.8 ด้านหลักประสิทธิผลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียนสร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน สามารถบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติงาน และเน้นการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของพรหมเมศร์ คำผาบ ได้ทำ (2550) การวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๓ าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า 1 เกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมคิด มาวงศ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการ (2554)

เรียน ตามความคิดเห็นของครูสังกัด โรงเรียนบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของของคารินทร์ สงมะเรียง ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน (2559) 1 คนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยรวม 1 เมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขตและรายชื่อด้านหลักหลักประสิทธิผล อยู่ในระดับมาก

1.9 ด้านหลักประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและกำหนดผู้รับผิดชอบงานอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของของคารินทร์ สงมะเรียง ได้ทำ (2559) การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ผลการวิจัยพบว่า 1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต โดยรวมและรายชื่อด้านหลักหลัก 1 ประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก

1.10 ด้านหลักนิติธรรมของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนยึดถือกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด มีความยุติธรรมต่อครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน และมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับครูให้ครูทราบทุกครั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวริน อินทร์ศิริ ได้ทำการ (2556) วิจัยเรื่องการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ผลการวิจัยพบว่า การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล 1 ของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขตด้านความโปร่งใส โดยรวมและรายชื่อด้านอยู่ในระดับมาก ชื่อ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภทรพร พลอยงาม ร โดยใช่หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหาร (2557) มัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของครู ด้านหลักความเสมอภาค โดยรวมและรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของของดารินทร์ สงมะเรียง ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขต (2559) อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 การบริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยรวมและ 1 เมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต รายข้อด้านหลักหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

2.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิงล้วนมีการรับรู้ด้านคุณธรรมเท่าเทียมกัน เพศมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารทั้งนี้ เพศหญิงหรือเพศชายต่างก็ต้องการให้ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือตามหลักการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ยกเว้น ด้านหลักความ โปร่งใส และด้านหลักประสิทธิผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05. ทั้งนี้อาจเป็น เพราะเพศหญิงมีความละเอียดอ่อนและรอบคอบกว่าเพศชาย ยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์ เมื่อ ผู้บริหารมีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบถ้วน ทั้งการวางแผนและการทำงาน และเป็นไปด้วยความสุจริต สามารถตรวจสอบได้ จึงทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัย ของชิววรรณ สว่างวงษ์ ได้ศึกษาการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน (2556) พบว่า 2 กลุ่มเครือข่ายอริยมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอริยมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับ 2 สอดคล้องกับ นิรมล วรรณกุล (2557) ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของ สถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการใช้หลัก ธรรมาภิบาลในการบริหารงานของสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัด ชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ และงานวิจัยของพระศรีพรรณ โชติปัญญา ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานบุคคล (2557)

ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล โรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนก ตามเพศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงพร สุขสำราญ (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเชิงตรา เขต 2 พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงตรา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขต ชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและผู้บริหาร โรงเรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพได้รับการอบรมคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานและปฏิบัติตามกฎของโรงเรียนเช่นเดียวกัน จึงส่งผลให้ผู้บริหาร โรงเรียนมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยครูที่เป็นข้าราชการจะรับรู้การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารได้มากกว่าครูผู้สอนที่เป็นอัตราจ้าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่เป็นข้าราชการมีความรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียน มีความเข้าใจในกฎหมายและข้อบังคับและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของทางราชการเป็นอย่างดี อีกทั้งครูที่เป็นข้าราชการมักจะได้รับมอบหมายหน้าที่และบทบาทสำคัญรวมทั้งได้รับความไว้วางใจในการดำเนินงานของโรงเรียนมากกว่าครูอัตราจ้าง จึงอาจทำให้ครูที่เป็นครูอัตราจ้างมีความคิดเห็นต่างจากครูที่เป็นข้าราชการ ซึ่งสอดคล้องกับ ณัฐธรรณภณ ไหญ่นิธิศคุณ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ได้ทำการวิจัยเรื่อง (2558) สถานศึกษาตามทัศนคติของครูใน โรงเรียนอำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำแหน่ง พบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนอำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว ที่มีตำแหน่ง แตกต่างกัน มีทัศนะ ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ในสหวิทยาเขต ชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ย โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5. ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้มีการจัดลำดับความสำคัญของงานในการปฏิบัติงาน มีการส่งเสริมให้ครูมี

การประเมินผลและปรับปรุงแนวทางในการสอน และให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นอันที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อโรงเรียน ยกเว้น ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความเสมอภาคแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีลักษณะการบริหารงานและการเอาใจใส่รวมถึงการให้ความสำคัญแก่ครูอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่จำกัดว่าจะเป็นผู้ที่ทำงานมากเป็นเวลามากน้อยเพียงใด จึงเป็นผลทำให้ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีการรับรู้พฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลิม เทียงสงค์ (2549) (ได้ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับเขมิตรา กระจ่างศรี) 2558 ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร (โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนภาพรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกฤติมา สารมัย) 2558) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่าการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ดารินทร์ สงมะเริง) 2559 ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ (ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารโรงเรียนควรตระหนักถึงหน้าที่ในความรับผิดชอบที่มีต่อโรงเรียนและควรส่งเสริมให้ครูมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโรงเรียน

1.2 หลักการกระจายอำนาจ ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูทุกฝ่ายงานมีส่วนร่วมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน และควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

1.3 หลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหาร โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูทุกฝ่ายงานมีส่วน สร้างความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน และควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการ บริหารงานและแก้ไขปัญหาของโรงเรียน

1.4 หลักการตอบสนอง ผู้บริหาร โรงเรียนสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของ โรงเรียนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และควรนำข้อเสนอแนะจากครูไปใช้ในการปรับปรุงการ บริหาร โรงเรียน

1.5 หลักความโปร่งใส ผู้บริหาร โรงเรียนบริหารงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส และ ควรผู้บริหาร โรงเรียนแจ้งผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้ครูทราบเป็นระยะ และควรยึดหลัก ความเสมอภาคในการปฏิบัติงาน

1.6 หลักความเสมอภาค ผู้บริหาร โรงเรียนมีความเสมอภาคในการเลื่อนขั้นเงินเดือน และควรปฏิบัติต่อครูอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งแยกและไม่เลือกปฏิบัติ

1.7 หลักการมุ่งฉันทามติ ผู้บริหาร โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอ ความเห็นอันที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อโรงเรียน และควรตัดสินใจโดยใช้ฉันทามติ ที่ไม่ขัดต่อ ระเบียบปฏิบัติของโรงเรียน

1.8 หลักประสิทธิผล ผู้บริหาร โรงเรียนติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุง การปฏิบัติงานให้ดีขึ้น และควรมีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน

1.9 หลักประสิทธิภาพ ผู้บริหาร โรงเรียนใช้กระบวนการที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพใน การบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเหมาะสม และควรมีความสามารถในการดำเนินการใช้ทรัพยากรที่ มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.10 หลักนิติธรรมผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้การสนับสนุนเพื่อการพัฒนาครู และ ควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับครูให้ครูทราบทุกครั้ง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานตามหลัก ธรรมชาติของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.2 ควรศึกษาบริหารงานตามหลักธรรมชาติของผู้บริหารโรงเรียน โดยเพิ่มตัวแปร หรือกำหนดกรอบแนวคิดเพิ่มขึ้น เพื่อพัฒนาการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ .(2554) .คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช .2542กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์การศาสนา :
- กฤติมา สารัมย์ .(2558) .การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนใน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต .6 งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กาญจนา นาคสกุล) .2558). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เข้าถึงได้จาก .
<http://www.royin.go.th/th/knowledge>
- เกียรติศักดิ์ คงเขียว .(2552) .ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไทรทอง อำเภอกลองหาด จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย บูรพา.
- เกียรติศักดิ์ ศรีสมพงษ์..(2550) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต .1 งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เจมิสรา กระจ่างศรี .(2558) .การศึกษาการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทร์จิรา เมธาจิโนทัย .(2557) .การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด เทศบาลนครระยอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทน์ หนองตูมการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของผู้อำนวยการ .(2550) . สถานศึกษา ตามความเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาขอนแก่น เขต .4 งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย บูรพา.
- จำริญ บุณกุล. .(2547)ทรรศนะของข้าราชการครูเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- จุฑามาส นาคปฐุม .(2559) .*การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เฉลิม เทียงสงค์พุดิกรร .(2549) .*มของผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสนธุ์ เขต .2 งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- ชนะศักดิ์ ยวนุล) .2553). *กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการปกครองที่ดี)Good governance*). กรุงเทพฯบพิชการพิมพ์ :
- ชิวารรณ์ สว่างวงษ์ .(2556)*การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอริยมงคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตร์ตัน เอี่ยมสกุล .(2555) .*พฤติกรรมกรบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐาณิชา รุ่งสว่าง .(2557) .*การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โรงเรียนชัยรัตน์ อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ 4นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ปทุมธานี 4-สระบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐวริน อินทร์ศิริ .(2556) .*การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต .1 งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- ดวงพร สุขสำราญ .(2558) .*ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คารินทร์ สงมะเร็ง .(2559) .*การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองจันทบุรี เขต .1 งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา*.

- ตุ๊กตา บัวชัย .(2557) .สภาพ ปัญหาและแนวทางการเสริมสร้างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี
เขต .2 งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ถวิล อรัญเวศ .(2557) .สาเหตุที่นักเรียนมีคะแนนผลสอบ O-NET ต่ำ และแนวทางการยกระดับ
คุณภาพผลสัมฤทธิ์ O-NET. เข้าถึงได้จาก <http://www.gotoknow.org>
- ทวี อุบแก้วสภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารการศึกษา .(2551) .
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทักษิณา เหลืองทวีผล. .(2551) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต .3,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นฤพชร อินทรวีเชียร .(2555) .การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษาในเขตอำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหา
บัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นัญพงษ์ อุปถัมภ์ .(2556) .การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สหวิทยาเขตเมือง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต .1
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิรมล วรรณกุล. .(2557)การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของสถานศึกษาโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานการศึกษามืองพิทยะ จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญทริกา หนองภักดี .(2556) .พฤติกรรมกรบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มเครือข่ายแกลงบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุปผา นันวิชัย .(2556) .พฤติกรรมกรบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้อำนวยการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต .1 งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย
บูรพา.

- บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ) .2546) *ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล* พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ.สถาบันพระปกเกล้า :
- บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และบุญมี ติ้) .2544). *รายงานการวิจัยเรื่องตัวชี้วัดธรรมาภิบาล* :กรุงเทพฯ .
สถาบันพระปกเกล้า.
- เบญจมาศ อรุณรุ่ง .(2557) .*การใช้หลักธรรมาภิบาลของบุคลากรในสถานศึกษากรณีศึกษา :*
โรงเรียนเมืองใหม่ .จังหวัดลพบุรี (ชลอราษฎร์รังสฤษดิ์) งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประภคณีย์ อินทวงษ์ .(2558) .*การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของศูนย์การศึกษา*
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- ปาริชาติ เทพอาร์ักษ์) .2550). *สภาวะของคนไทย จุดเริ่มต้นของความเป็นอยู่เย็นเป็นสุข .*
กรุงเทพฯ :สำนักงานประเมินผลและเผยแพร่การพัฒนา
- ปัทมาพร วิริยวรพงศ์ .(2558) .*ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล*
ของผู้บริหาร สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิติเทพ อยู่ยืนยง) .2546). *ธรรมาภิบาล (Good governance) ในสังคม.* กรุงเทพฯ.บพิศการพิมพ์ :
- ปณณช แซงเดช. .(2557)*การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอนาหว้าลพบุรี*
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พุ่มทอง ไชยราช .(2557) .*การศึกษการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา*
โรงเรียนสฤติเดช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภทรธร พลอยงาม .(2557) .*การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา*
ในจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภัทรวดี อุทัยกรณ์ .(2559) .*การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่ม*
อำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต .2
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ภาณุพงษ์ ลาภเกิน .(2555) .ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต .18 งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณีกานต์ บุญมี .(2556) .หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราชนัฐ ลิขิวัดน์ .(2556) .ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารแบบธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เรณู พัฒนะแสง.(2557) .การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต จังห 18 วัตรระยอง .งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วชิราภรณ์ บุญถนอม. .(2558)การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในอำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิไลรัตน์ ฝ่ายดี .(2559) .การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดกลางในอำเภอ .2 ตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิวน ตะนะ .(2554) .การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร โรงเรียนในอำเภอเซียงของ จังหวัด เชียงราย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศุภลักษณ์ ประทุมมี .(2556) .การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอคลองหาดตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สมคิด มหาวงษ์ .(2554) .การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดของครูสังกัด โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด .งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมพล สกุดสุฮา. .(2557)ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในทัศนะข้าราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต .(2557) .18ข่าวสารการศึกษา E-news สพม18 .(ระยอง-ชลบุรี)
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ .(2550) .แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 สังคมแห่งชาติ ฉบับที่
- สิทธิโชค จีศิริ .(2556) .การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาลในทัศนคติของครูในเครือข่ายเขาชะเมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต .2 งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุกัญญา อินทร์ลีลา. (2556). พฤติกรรมผู้นำตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุจิต นิมิตกุล(2543) .. กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดีในการปกครอง)Good governance). กรุงเทพฯบพิศการพิมพ์ :
- สุธี เดชเพชร .(2552) .หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานเรือนจำกรณีศึกษาเรือน :จำกลาง บางขวางวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหา .บัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุพิชฌาย์ พบดี .(2555) .การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองจะเชิงตรา เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภาณี สุวรรณมิตร.(2558) . การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครนายก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 7. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สุภาพร ชัยจันทา.(2558) .สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านนาเมืองไทย อำเภอป่าโมมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุกิดา พวงอุไร .(2559) .การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของวิทยาลัยเทคโนโลยีซีเทคแปซิฟิก จังหวัดพะเยา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสกสรร เกษมโสตร .(2557) .การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลผ่านศึก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วงานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ., สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรพิน ปุญวัฒน์ โท .(2556) .การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต .18 งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อาทิตยา สุขศรี .(2559) .ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัมพร ศรีหิรัญพัลลภ. .(2556)การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุมาภรณ์ พิลาวุฒิ .(2558) .สภาพการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านคลองสิบบเปด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Brown, D. I. (1994). *Decentralization the administrator is guidebook to school district change*. California: Corwin Press.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1990). Determining sampling size for research activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 608- 611.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว1011

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

31 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เค้าโครงการวิจัย จำนวน 1 ชุด
2. เครื่องมือการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวราภรณ์ อ่ำไพ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58990086 ได้รับอนุมัติให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี เป็นประธานควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ เพื่อการวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ประยูร อิ่มสวาสดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว1012

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

11 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นางสาววราภรณ์ อำไพ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58990086 ได้รับอนุมัติให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี เป็นประธานควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ภาควิชาบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ประยูร อิ่มสวาสดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว1013

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

5 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาววราภรณ์ อ่ำไพ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58990086 ได้รับอนุมัติให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2 ตั้งกักสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี เป็นประธานควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ เพื่อการวิจัย ภาควิชาบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของ นิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ประยูร อิ่มสวาสดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

*****

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ
  - ( ) ชาย
  - ( ) หญิง
2. ตำแหน่ง
  - ( ) ข้าราชการ
  - ( ) ครูอัตราจ้าง
3. ประสบการณ์ในการทำงาน
  - ( ) น้อยกว่า 10 ปี
  - ( ) 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 18 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างด้านขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน
ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตชลบุรี 2

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

เกณฑ์การพิจารณา

- 5 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก
- 3 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการบริหาร ที่แสดงออก					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
หลักความรับผิดชอบ							
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความตระหนักถึงหน้าที่ในความรับผิดชอบต่อโรงเรียน						
2	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน						
3	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง						
4	ผู้บริหารโรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครู						
หลักการกระจายอำนาจ							
5	ผู้บริหารโรงเรียนมีการกระจายอำนาจในการบริหารงานไปยังฝ่ายงานต่าง ๆ						
6	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน						
7	ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูมีอำนาจในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย						
8	ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูมีอำนาจในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย						

ข้อ	การบริหารของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการบริหาร ที่แสดงออก					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
หลักการมีส่วนร่วม							
9	ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานและแก้ไขปัญหาของโรงเรียน						
10	ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูทุกฝ่ายงานมีส่วนร่วมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน						
11	ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น						
12	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมวางแผน จัดทำแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน						
13	ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน						
หลักการตอบสนอง							
14	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถบริหารงานได้อย่างมีคุณภาพ						
15	ผู้บริหารโรงเรียนนำข้อเสนอแนะจากครูไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียน						
16	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด						
17	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถสร้างความเชื่อมั่น ตอบสนองความคาดหวังของการเป็นผู้บริหารโรงเรียนให้แก่ครู						
หลักความโปร่งใส							
18	ผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส						
19	ผู้บริหารโรงเรียนบริหารโรงเรียนโดยยึดถือตามระเบียบเป็นเกณฑ์						
20	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์						
21	ผู้บริหารโรงเรียนเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ครูในโรงเรียนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ						

ข้อ	การบริหารของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการบริหาร ที่แสดงออก					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
22	ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้ครูทราบเป็นระยะ						
23	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถชี้แจงและตอบคำถามได้เมื่อมีข้อสงสัยในการบริหารงาน						
หลักความเสมอภาค							
24	ผู้บริหารโรงเรียนยึดหลักความเสมอภาคในการปฏิบัติงาน						
25	ผู้บริหารโรงเรียนยึดหลักความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน						
26	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติต่อครูอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่แบ่งแยกและไม่เลือกปฏิบัติ						
27	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานตามระเบียบการปฏิบัติงาน						
28	ผู้บริหารโรงเรียนมีความเสมอภาคในการเลื่อนขึ้นเงินเดือน						
หลักมุ่งเน้นฉันทามติ							
29	ผู้บริหารโรงเรียนให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการเลือกสรรผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือบรรจุแต่งตั้งในโรงเรียน						
30	ผู้บริหารโรงเรียนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมและส่งเสริมให้ครูมีการปฏิบัติตนเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่						
31	ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นอันที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อโรงเรียน						
32	ผู้บริหารโรงเรียนมีกระบวนการในการหาข้อตกลงจากข้อคิดเห็นของครู						
33	ผู้บริหารโรงเรียนตัดสินใจโดยใช้ฉันทามติที่ไม่ขัดต่อระเบียบปฏิบัติของโรงเรียน						

ข้อ	การบริหารของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการบริหาร ที่แสดงออก					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
หลักประสิทธิผล							
34	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน						
35	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติงาน						
36	ผู้บริหารโรงเรียนติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น						
37	ผู้บริหารโรงเรียนสร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน						
หลักประสิทธิภาพ							
38	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและกำหนดผู้รับผิดชอบงานอย่างชัดเจน						
39	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการดำเนินการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด						
40	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน						
41	ผู้บริหารโรงเรียนใช้กระบวนการที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเหมาะสม						
42	ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารโรงเรียน						

ข้อ	การบริหารของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการบริหาร ที่แสดงออก					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
หลักนิติธรรม							
43	ผู้บริหารโรงเรียนยึดถือกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด						
44	ผู้บริหารโรงเรียนมีความยุติธรรมต่อครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน						
45	ผู้บริหารโรงเรียนประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับครูให้ครูทราบทุกครั้ง						
46	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้การสนับสนุนเพื่อการพัฒนาครู						

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 17 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยปัญหาการบริหารงานบุคคลของ
ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตชลบุรี 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	.55.	24	.50
2	.50.	25	.57
3	.50.	26	.49
4	.46.	27	.54
5	.50.	28	.51
6	.48.	29	.55
7	.47.	30	.50
8	.64.	31	.48
9	.51.	32	.51
10	.51.	33	.55
11	.43	34	.50
12	.57	35	.50
13	.62	36	.43
14	.51	37	.43
15	.51	38	.55
16	.56	39	.57
17	.61	40	.49
18	.43	41	.62
19	.55	42	.50
20	.55	43	.57
21	.67	44	.61
22	.50	45	.48
23	.49	46	.57

หมายเหตุ: ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ $\alpha = .88$